2001 ЙИЛ 3 август, ЖУМА

Қишлоқ ҳаёти

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Qishloq HAYOTI

№ 92 (6.305).Сотувда эркин нархда

МДҲнинг Сочи саммити

2 август куни Россиянинг Сочи шаҳрида МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Саммитда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ҳам қатнашди.

«Чойзордаги бинолар» мажмуида президентларнинг ялпи учрашуви бўлди. Унда МДҲ доирасидаги интеграция жараёнларини ривожлантириш, стратегик барқарорликка оид масалалар муҳокама қилинди. Президентлар минтақавий масалалар юзасидан ҳам батафсил фикр алмашди. Саммит норасмий бўлгани боис унинг якунида бирор ҳужжат имзоланмади йўқ. Шундай эса-да, журналистлар билан бўлган учрашув чоғида, иштирокчилар мулоқот самарали ва фойдали бўлганини таъкидлади.

Саммит доирасида президентларнинг икки томонлама учрашувларини ўтказиш ҳам режалаштирилган. Ўзбекистон раҳбари 1 август куни Россия президенти Владимир Путин билан музокара ўтказган эди. Саммитнинг иккинчи куни Украина президенти Леонид Кучма билан учрашди. Мулоқотлар чоғида асосий эътибор мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалаларга қаратилди.

(ЎзА)

Эли соғлом юрт қудратли бўлур!

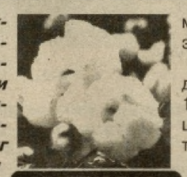

Шаҳрисабз тумани марказий шифохонаси таркибида барпо этилаётган янги, замонавий шошилинч тез тиббий ёрдам маркази Мустақиллигимизнинг 10 йиллиги байрами арафасида очилиши кўзда тутилган. Бунинг натижасида кўпминг сонли туман аҳлига кўрсатилаётган тиббий хизмат савияси ва самарадорлиги янада юксалиши табиий. Зотан, юртимизда соғлиқни сақлаш соҳасида олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлардан кўзда тутилган асосий мақсад ҳам ана шуни назарда тутади.

СУРАТДА: (чапдан учинчи) туман марказий шифохонаси бош шифокори, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Фотима Бадалбоева шифокорлар билан янги даво маскани қурилиши ишлари хусусида суҳбатлашмоқда.

Б.АКРАМОВ олган сурат

Қашқадарёда пахта терими бошланди

ХУШХАБАР

Куни кеча Яккабоғ туманидаги Шароф Рашидов номли ширкат хўжалиги пахтакорлари янги асрнинг илк хирмонини уйишга киришдилар.

Дастлабки куниёқ хўжалик далаларидан 8 тонна "оқ олтин" териб олинди. Машҳура Облоқулова, Гулбаҳор Алиқулова, Сожида Назарова каби теримчилар 70-80 килограммдан пахта теришга эришдилар.

Хўжалик бу йил давлат хирмонларига 1250 тонна пахта топширишни режалаштирган. Бу катта хирмонни яратишни пахтакорлару теримчилар ғайрат билан бошладилар.

Хирмонингиз баракали бўлсин, яккабоғликлар.

Бозор ЭРҚОРОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Ёзёвонда яқинда қуриб ишга туширилган «Мустақиллиқнинг ўн йиллиги» номидаги янги сув иншооти туман хўжаликларининг сувга бўлган эҳтиёжини қондириш баробарида умуман вилоятда бу борада мавжуд бир қатор муаммоларни ҳам ҳал этди.

Ёзёвонда янги канал

Тошлоқ туманидаги Бойковул қишлоғидан бошланган беш ярим километрли янги канал Ёзёвонсойдан сув олиб, Катта Фарғона каналига ташлаб беради. Натижада, Катта Фарғона каналидан сув ичадиган барча экин майдонларини бир маромда сув билан таъминлаш имкони туғилди. Янги ирригация тармоғи эса, экин майдонларини сув билан таъминлаб қолмасдан, Сирдарё, Қорадарё, Исфайрам, Шоҳимардонсой, Сўх дарёси сувларини тежашга ҳам хизмат қилади.

- Янги канал нафақат вилоят экин майдонларининг сувга бўлган талабини қондиради, балки қўшни Тожикистон Республикасига ҳам бир маромда сув етказиб берилишини таъминлайди,- дейди Марказий Фарғона ерларини суғориш ва ўзлаштириш бўйича вилоят хўжаликлараро кенгаш раҳбари Хошимжон Қурбонов. - Бу, пировард натижада, мамлакатимизнинг Мирзачўл ҳудудидаги сув таъминотини яхшилашга ҳам хизмат қилади.

(ЎзА)

Ватанимиз мустақиллигининг ўн йиллигига бағишлаб ўтказилаётган «Шу азиз Ватан - барчамизники!» фестивали қизғин давом этмоқда.

Хоразм вилояти - истиқлол йилларида

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги - ЎзА Маънавият ва маърифат кенгаши ҳамда Бадиий академия билан ҳамкорликда ташкил этган мазкур тадбирга мезбон бўлиш навбати Хоразм вилоятига етди.

Бадиий академиянинг марказий кўргазмалар залида ташкил этилган тадбирнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси У.Исмоилов, Хоразм вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари Ж.Ўтамов, Олий Мажлис аграр, сув масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раиси И.Қаландаров, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Олий Мажлис матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ў.Ҳошимов, Ўзбекистон халқ шоири Омон Матжон сўнгги 10 йил вилоят учун туб ўзгаришлар даври бўлганини ҳамда воҳада барча жабҳаларда ислоҳотлар жадал давом этаётганини таъкидладилар.

Истиқлол йилларида Хоразмда саноат ривожланиш палласига кирди. Воҳада қўшма корхоналар тобора кўпаймоқда. «Даритал» Ўзбекистон-Италия қўшма корхонаси шулардан биридир. Унда маҳаллий хомашёдан замонавий урф ва услубдаги бежирим пойафзаллар ишлаб чиқарилмоқда.

Кўргазмага ташриф буюрганлар «Хоразм ипаги» ҳиссадорлик жамиятининг ҳарир матолари, «Боғот» ширкат хўжалигида ишлаб чиқарилаётган шифобахш шарбатлар, турфа хил консерваларни кўриб кўзи қувонади.

Томоша залларида Оналар ва болалар йилида вилоятда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш борасида изчиллик билан амалга оширилаётган хайрли ишларни акс эттиришга кенг ўрин берилган.

Б.Ўзметов, Э.Машарипов ижодига мансуб суратлар, ёғоч ҳайкалчалар, амалий санъатнинг бошқа намуналари ҳам кўргазма иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотади.

Хоразмнинг наботот ва ҳайвонот олами ҳам жуда бой. Кўргазмада намойиш этилаётган жониворлар ҳайвонот боғларидан келтирилмаган. Улар вилоят халқ таълими бошқармаси ҳузуридаги табиатсеварлар тўгарагида парваришда. Намойишга қўйилган тимсоҳ, япон хўрози, маймун, бўғма илон каби жониворларни кўриб, вилоятда ёшларнинг атроф муҳит, табиат муҳофазасига меҳри баландлигига амин бўласиз.

Воҳада «Хоразм лазгиси янграганда, ҳатто гужумлар ҳам рақсга тушади» деган гап бор. Тадбирнинг очилиш маросимида бу ҳикмат яна бир бор ўз исботини топди. Ўйин-кулги, куй-қўшиқ бир дақиқа бўлсин тинмади. Халқимиз ўзининг буюк байрамини нишонлашга ҳозирлик кўраётган шу кунларда бундай шодлик, айниқса, жуда яраша ди. Хоразмликлар эса меҳнат қилишни ҳам, ўйин-кулгини ҳам жойига қўяди. Ишонмасангиз, улар ташкил этган мазкур кўргазмани бориб томоша қилинг.

(ЎзА)

Бир кун ва бир умр

Кармана қадимий ва кўркам шаҳар. Мустақиллик йилларида унинг толеи кулди. Кўплаб муҳташам бинолар қад ростлади. Йўллари жаҳон андозалари даражасида қайта қурилди.

Биргина мисол. Қодир Раҳимов номли ширкатнинг ўн минг кишига мўлжалланган стадиони ва теннис корти бор экан. Биз ўша томон юрдик. Таътил пайти бўлгани учунми ситадионда ҳам, теннис кортида ҳам ёшлар кўп эди.

Хўжалик бошқаруви раиси Одил Ражабов ҳам шу ерда экан.

-Ширкатда, - деди у, - ўн иккита қишлоқ бор. Улар Лўбатон, Варақ, Талқон, Лаби Ҳовуз ва бошқалар. Бири-биридан обод. Ҳуррият йилларида одамларга ер берилди, томорқа ажратилди. Кўриб турганингиздек, аҳдига содиқ халқимиз янги-янги уй-жойлар қурдилар.

Хўжалик ҳудудидаги қўрғонлар Кармана шаҳри атрофида жойлашган. Бир томони Навоий шаҳрига бориб тақалади.

-Ширкатда 3600 хонадон бор, - дейди Одилжон гапини давом эттириб. – 15,5 минг аҳоли истиқомат қилади. Истиқлолнинг дастлабки йилларида барча хонадонлар газлаштирилди.

-Ичимлик суви қандай?

-Бу борадаги ишимиз 70 фоиз атрофида... Ҳар йили 3-4 чақиримга водопровод ўтказяпмиз. Кейинги йилда Лўбатон ва Варақда янги замонавий қишлоқ участка касалхоналари қурилди, ҳамма қўрғонларда сартарошхона, нонвойхона, ошхона, дўконлар мавжуд. Бу маиший хизмат нуқталарида аҳолига намунали хизмат кўрсатиляпти.

-Ҳуррият, - деди машҳур пахтакор Бахшулла Ҳамроев суҳбатга қўшилиб, - мамлакатда мулкдорлар синфини яратди. Улар билан юртни обод, рўзғорни бут, халқ қалбини хушнуд этиш мумкин. Ишловчига эркинлик керак. Жилови бўш арғумоқ яхши чопади. Мустақилликнинг сархил мевасини асраб-авайлаб, мустаҳкамлаш ҳар биримизнинг улуғ ишимиз эмасми?

Одилжон Ражабов бизни оилавий пудратчилар билан таништирди.

-Мана улардан бири. Аслон Бобоқулов. У бу йил 8 гектар ғалла майдонининг ҳар гектаридан 70 центнердан дон олди. Ҳаким Худойбердиев эса 13 гектар ғалла майдонидан 72,8 центнерлик хирмон уйди. Ҳасан Рустамов 45 гектар буғдойзорнинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил кўтарди.

-Юқори натижага қандай қилиб эришдингиз?

Бизнинг бу саволимизга пудратчи Шавкат Баҳромов жавоб қайтарди. Чеҳрасида хурсандлик аломати балқиб турган бу йигит дўстлари фикрини қуйидагича ифодалади:

-Ер эгасига берилди. Бу жараён агротехникавий тадбирларнинг ўз вақтида ўтказилишига имкон яратди. Маҳаллий ва маъданли ўғитлардан белгиланган миқдорда фойдаланилди, пудратчилар масъулияти ошди.

Кейин билсак Баҳромовнинг ўзи 27 гектар ғалла майдонининг ҳар гектаридан 56 центнердан дон олишга эришган экан. Бу баланд натижа.

Шу орада раис орага қўшилди.

-Пудратчи Жўрабек Исломов 8 гектар ғалланинг ҳар гектаридан 71 центнердан ҳосил кўтариб, 17,7 тонна буғдой олди. Демак, 1,7 миллион сўм даромад қилди.

-Қайси навли уруғлар экилди?

-Тўғрисини айтиш керакки, Андижондан келтирилган "Крошка", "Уманка" навлари мўл ҳосилга замин яратди. Агар ўтган йили ҳар гектар ғаллазордан 45 центнердан дон олган бўлсак, бу йил 50 центнерга етди, келгуси йили бу микдорни 60 центнердан оширамиз.

Одил Ражабов билан муаммолар ҳақида ҳам суҳбатлашдик.

-Ҳақиқий меҳнат бўлса, иш оби-тобида бажарилса, кўзланган ҳосил олинади, - деди у. – Бу йил ғалла ўримида ўн кун кечикиш бўлди. Оқибатда ҳар гектар ердан 5 центнердан дон йўқотдик. Келгусида бу ҳолатга асло йўл қўймаймиз.

Раис Маликчўл ҳисобидан ғалла майдонларини яна юз гектарга кенгайтириб, ғаллазорни жами 400 гектарга етказиб, ундан юқори ҳосил олиш ниятида эканлигини таъкидлади. Бу йил ширкатчилардан 58 оилавий пудратчи намунали ишлаб, режадаги 1147 ўрнига 1512 тонна дон олишга эришибди. Давлат омборига 770 ўрнига 953 тонна ғалла етказиб берилди. Шу ҳисобдан 58 миллион даромад олишга эришилди.

...Қурбон Тошевни пахтазорда учратдик. Бу хушбичим йигит суғорилган майдонни назардан ўтказаётган экан. Муаллақ турган офтоб олов пуркайди. Дарахтларнинг барглари қилт этмайди.

-14 гектар пахтазоримиз бор, - деди Қурбон, - экин ривожи яхши. Режа ҳар гектар майдондан 33 центнер, лекин, ният 45 центнер.

-Қурбон Тошевга ўхшаган лафзи ҳалол пудратчиларимиз фахримиз, - деди бошқарув раиси. – Улар ўтган йили 33 центнердан ёки жами 1980 тонна ҳосил олишди. Бу йил гектар бошига ўртача ҳосилдорлик 40 центнердан кам бўлмайди. Масалан, Шавкат Бурҳоновнинг 60 гектар пахтазори бор. Унинг 17 пудратчиси ҳар гектар ердан ўтган мавсумда 38 центнердан "оқ олтин" олган бўлсалар, бу йилги режалари 45-50 центнердан иборат. Уларнинг ғўзалари ҳар тупида 10-12 тадан кўсак бор.

Хўжалик 40 йилдан бери уруғлик пахта етиштиради. Эндиликда улар тайёрлаган уруғ Навоий ва Навбаҳор туманларига ҳам етказиб берилади.

Нав синаш участкасига келдик. Ғўзалар яшнаб турибди.

-Бу худуд, - дейди Одилжон, - 30 гектарни ташкил этади. Унда синаш учун мамлакатимиздаги ҳамма навлар ўстириляпти.

-Сони нечта? – сўраймиз.

-21 хил нав экилган.

-Пахта теримига қачон киришилади?

-Августнинг ўнинчисигача режа уддаланиб, Ватанимиз мустақиллигининг ўн йиллиги байрами кунида ғалаба нашидаси сурилади, деб туримбиз.

Ахди улуғнинг бахти улуғ, деб шуни айтсалар керак-да...

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СУРАТДА: хўжалик бошқаруви раиси О.Ражабов ва агроном Б. Файзиев ҳосил чўғидан мамнун.

Ж.МИРЗАЕВ олган сурат.

Тадбиркорлик – иқтисодимиз таянчи

Истиқлол халқимизнинг ички қобилиятларини ишга солиш имкониятларини кенгайтирди. Зеро, изланиш, яратувчанлик фан ёки ижод аҳлигагина хос эмас. Моддий неъматларни яратиш ҳам ижоддир, фикрлашдир. Зотан, биргина "тадбиркор" сўзи билан ифодаланаётган тоифа бугунги кунда мамлакатимиз иқтисодиётида кўзга кўринарли натижаларга эриша бошлади.

Эндиликда, ўзи корхона қуриб,янги-янги маҳсулотлар ишлаб чиқараётган тадбиркорлар, далалардан юқори ҳосил олиб, ўзига ҳам, давлатга ҳам фойда келтираётган фермерлар сони тобора ортиб боряпти. Ҳозир юртимиздаги иш билан банд аҳолининг учдан бир қисми кичик ва ўрта бизнес соҳасида меҳнат қилмоқда.

Бу янги йўналиш, афсуски, жадал ривожланиб кетмаяпти. Жойлардаги тўсиқлар, маҳаллий ҳокимиятлардаги раҳбарларнинг бепарволиги, баъзан ҳукмбардор бўлиши, иқтисодий мадад камлиги боис, улар аксарият ҳолларда оқсаб қолмоқдалар, қўллари ишдан совумоқда.

МУЛОҲАЗА

Ваҳоланки, мамлакатимизда саноат ҳам, қишлоқ хўжалиги ҳам улар учун катта тараққиёт майдонидир.

Масалан, юртимизда етиштирилаётган меванинг атиги 15, полиз маҳсулотларининг 5, узумнинг 23 фоизи қайта ишланмоқда, холос. Бу "Ўзмевасабзавотузумсаноат - холдинг" ёки "Ўзбекбирлашув" каби ташкилотлар тизимидаги корхоналарнинг мавжуд имконияти жуда пастлигидан далолатдир. Агар тадбиркорларга иқтисодий кўмак берилса, расмиятчилик, тўрачилик қилинмаса, уларда ғайрат, шашт етарли. Ёки Чорсу бозорига рўбарў бўлсангиз, ёнингизга бир неча йигитлар "Тери борми?", дея югуриб келишади. Улар бу териларни қаерга сотишади, бу ёғи номаълум. Лекин, сўйилаётган мол ва қўйларнинг тўртдан бир қисми қайта ишланаётгани тармоқ ишини жонлантиришни тақозо этади.

(Давоми 2-бетда)

ИСЛОҲОТ ОДИМЛАРИ

Кредитлар "ишлаяпти"

Тошкент вилояти, Бўка туманидаги "Писқент" ширкат хўжалиги худудидаги "Сангак" фермер хўжалиги 2000 йил апрел ойида 2 миллион сўм кредит олди.

Маблағни жўяли сарфлаш ҳақида обдон бош қотиришди, ўзларининг имкониятларини чамалаб кўришди ва янгидан уюшган тўрт кишилик жамоа қорамол сотиб олишга келишдилар. Шундай қилиб, ўнғай пайтда (маълумки, баҳорга чиқаверіб, ем-хашакнинг таги кўриниб қолади ва бозорда мол арзон бўлади) 17 бош сигир сотиб олинди. Мана, бир йил ўтди. Энди фермерларнинг ҳисобида 32 бош мол бор. 6 тонна сут, 1,5 тонна гўшт ишлаб чиқарилди. Кўриниб турибдики, кредитни қоплайдиган мулк яратилган ва буёғи энди нақд фойдага ишланади.

Республикамизда бўлгани каби Тошкент вилоятида ҳам ишнинг кўзини билган, чинакам тадбиркор фермерлар, деҳқон хўжаликлари, умуман, ўрта ва кичик бизнес эгалари кўплаб топилади. Улар фаолиятининг янада авж олишида Вазирлар Маҳкамасининг "Фермерлар, хусусий тадбиркорларни ҳамда кичик ва ўрта бизнес субъектларини қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2000 йил 4 мартдаги қарори кучли туртки бўлди. Қарорга асосан вилоятда тажриба тариқасида салмоқли имтиёзли кредитлар ажратилган эди. Унинг самараси кўнгилдагидек бўлгани Вазирлар Маҳкамасининг биринчи ярим йиллик якунларига бағишланган мажлисида таъкидлаб ўтилди.

Умуман, мазкур мажлисдаги Юртбошимиз маърузасида тадбиркорликни ривожлантиришнинг аниқ йўналиши белгилаб берилди, ривожланган давлатлар иқтисодиётининг юксалишида кичик ва ўрта бизнес тармокларининг тараққий этиши қанчалик салмоқли омил бўлгани таъкидлаб ўтилди.

(Давоми 2-бетда)

"Тилга кирган" кўзалар

Ғиждувонлик кулол Алишер Нарзуллаевга "машҳур" сўзини ҳеч иккиланмай қўлладик. Негаки кўнглимизда бу эъзозга у ўн чандон арзийди деган таскин бор.

Алишер ҳақида кўп ёзилди. Унинг устахонасига бормаган бирорта ҳам оммавий ахборот воситалари вакиллари қолмаган. Унинг лойли қўллари билан сўраб борган кишига чунонам самимият билан пешвоз чиқишини кўрсангиз, ҳали гаплашиб улгурмасингизданоқ, меҳрингиз ошади.

Алишер падари бузруквори Ибодулла отадан мерос қолган устахонасига сизни таклиф этади. Ҳангу манг бўлманг, бу ҳали сийқатавон кулолларинакқоши Алишеридишларга юз лаб дунё. Ғиждувонинг энг моҳир жон бу сопол хилдан ортиқ кўринишда нақшлар чизишни мўлжаллаб қўйган. Ана ўшанда кўрасиз ҳайратланиш нималигини.

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР

Алишер бироз камгап йигит, аммо зукко. Нимадандир қониқмаётганлигингизни дарров фаҳмлайди. Сизни дид билан жило берилган сопол идиш-товоқлар жавонига бошлайди. Беихтиёр кўзингиз чақнаб кетади бу хонада. "Инсон қўли гул" деган иборага тасаннолар айтасиз. Чиройли нақшланган бели хипча сопол кўзадан муздек сув ичингиз келиб кетади. Кўлингизга оласиз, - бирам нафис, бирам нафиски, рассомнинг "Кўза кўтарган қиз" картинаси кўз ўнгингизга келади. Бу ўша кўза дейсиз гўё. Чертиб кўрасиз, жаранги қизидирилган доира жарангидек.

Энди Алишер ҳам гапирсин-да! У бу кунларни орзиқиб кутган. Унинг санъати осон санъат эмас. Фақат сополлар гапирмайди. Устанинг камгаплиги ана шу "гапирмайдиганлар" оламига кечаю кундуз маҳлиёлигидан.

-Биз шажарамизнинг олтинчи авлоди кулоллар сулоласимиз. Ғиждувон кулоллари қўллари билан зеб берилган кулолсозлик буюмлари асрлар давомида дунёни лол этиб келаётир.

(Давоми 4-бетда)

ИСТИҚЛОЛ МУШОИРАСИ

Йўлдош СУЛАЙМОН

Ўзбекистон - ягона бўстон

Шодиёна кунлар яқин,
Шошру бари оқин –
Юраги гўё чақин:
Кўтариб тенглик мавқин –
Ёзяпти дилдан туйиб,
Юрибман мен ҳам суйиб...
Кузатди ҳар хонадон,
Йўл олдик Фарғонадан –
Меҳмонга парвонадан.
Яйрашиб таронадан –
Алёрлар айтиб келдик,
Дилни шод этиб келдик,
Қасида битиб келдик,
Соғиниб етиб келдик –
Бағрингга, эй, бош кентим,
Пойтахтим, чўнг Тошкентим!
Гулмиди изларимиз,
Нурланиб юзларимиз,
Чақнади кўзларимиз.
Лол қолдик ўзларимиз –
Лоладай очилибсан,
Офтобдай сочилибсан!
Фарғона боғларидан,
Кўк ўпар тоғларидан,
Муҳаббат "оҳ"ларидан,
Энг хушбўй чоғларидан –
Қўшиғу кую ором,
Келтирдик ширин калом!
Асалдай ҳавосидан,
Ороми навосидан,
Дил-дилин равосидан,
Ҳар дарднинг давосидан
Илиниб олиб келдик,
Ишқингда ёниб елдик.
Мардона дармонимиз,
Ушалди армонимиз,
Йўл бошлар сарбонимиз.
Қудратли карвонимиз –
Бошлади ўз ёзини,
Дунёга парвозини!
Илҳомли ондир бу дам,
Жонларга жондир бу дам.
Ўзбегим дадил қадам,
Ҳар жойдан сара одам –
Байрамга йиғиляпти,
Куёшдай меҳрин тафти...
Отяпти оқ, оппоқ тонг,
Шарафлар ёғу дўстон.
Бутун бир Ўзбекистон
Ягона, битта бўстон –
Истиқлол майдонида,
Муҳаббат бор қонида,
Сарбони ўз ёнида,
Ардоқлаб жон-жонидан,
Жўр овоз бўлиб куйлар,
Бир йўла тўлиб куйлар:
-Яша, эй, Ўзбекистон
Шуҳратинг минг бир достон!

Навбат - шоир Азим СУЮНга

КЕЛГУСИ СОНДА: ТЎРТОВЛОН ТУГАЛ БЎЛСА... | МЕҲНАТ ҚИЛИБ МИЛЛИОНЕР БЎЛДИ | ЮРАКДА ЯШАР ВАТАН

Qishloq HAYOTI

2001 йил 3 август

"ЛОФ БЎЛМАСА..."

Уймовутлик Тўхта бува жуда гапга чечан одам. У киши қайси даврага қўшилмасин, ўзининг қизиқ-қизиқ ҳикоялари, ҳангомалари билан одамларни оғзига қаратиб ўтиради.

Очиғи, Тўхта буванинг ҳамма гапларигаям ишониб бўлмайди. Негаки, чоли қурғурнинг ҳар бир ҳикоясига "бир чимдимгина" ёлғон аралаштирмаса, сўзлари қовушмаслигини ҳамма билади. Баъзан ўзи ҳам, "лоф бўлмаса, гап бўлармиди?", дея муғомбирона жилмайиб қўяди.

Тўхта бува бир куни катта даврада ваҳима билан шундай деб қолибди:

-Э, оғайнилар, кеча оқшом даладан келаётсам, ортимдан элликтача бўри қувлади! Бахтимга тўриқ қашқа қанот боғлаб учиб, мени қутқариб кетди. Маслаҳатим, дала-даштга чиққанда сал эҳтиётроқ бўлинглар.

-Ўйлаб гапираяпсизми, Тўхта бува? – деб эътироз билдирибди даврадагилардан бири. – Бизнинг жойларга бунча бўри қаердан келиб қолибди?

-Элликта бўлмасаям, ўнтача бор эди, - дея бироз "ҳовуридан тушибди" Тўхта бува.

-Ўнтаям кўплик қилади, - дебди улардан бири муғомбирона оҳангда.

-Ҳа, энди лоф бўлмаса, гап бўладими, - дея мулойим жилмайибди Тўхта бува. – Далада иккита дўлта бўри кўрувдим.

-А, бетавфиқ, "қирқ ёлғончи", - дея Тўхта бувага дашном берибди унинг яқин ошнаси Сармон чол. – Сен ҳеч одам бўлмас экансан-да. Бизнинг қишлоқлардан бўри зотининг йўқолиб кетганига ўттиз йилдан ошганини ўзинг ҳам яхши биласан-ку. Одамларни бесаранжом қилиб, нима фойда топасан?

-Э, қўймадинглар-қўймадинглар-да, - дебди Тўхта бува норози қиёфада. – Тўғрисини айтсам, ўша оқшом Содиқ манқанинг саёқ ити ортимдан ҳуриб эргашувди. Кўрққанга қўша кўринар деганларидек, шу сакни бўримикан деб ўйлабман-да...

Бу воқеа қишлоқда латифага айланиб кетган. Одамлар уни эслаганда ҳар гал мириқиб кулишади.

Ғ.ЭШМУРОДОВ,
Чироқчи тумани.

АРОҚНИНГ "ФОЙДАСИ"

Рейим одати бўйича яна ичиб келди. Хотини Хадича оёғида зўрға турган эрини қўлтиғига кириб суяганича уйга киргизди. Тагига кўрпача солиб, бошига ёстиқ қўйди. "Ётиб пича дам олинг" деди. Жанжал шундан кейин бошланди.

-Ҳой, хотин, сен мени алкаш деб ўйлайсан, шекилли? Ҳали онгим ўзимда, ақли-ҳушим жойида. Нега ёт дейсан, а? Тумшуғингга бир... Ҳе сени...

Хадичанинг жаҳли чиқди-ю, аммо ўзини босди.

-Хўжайин, мен сизга яхшилик қилдим, холос. Лекин... элдан сиз уялмасангиз, мен уяламан, ахир! Одамлар сизни кўрса, "ана, Рейим алкаш келяпти" дейдиган бўлишибди. Энди бас қилинг-да, шу ароқ қурғурни. Сизам эр бўлиб рўзғорга бир фойдангиз тегсин, ахир!

Хотинининг бу гапидан Рейимнинг жон-пони чиқиб кетди.

-Ҳов хотин, оғзингга қараб гапир! Ҳали бизнинг рўзғорга фойдамиз тегмаяптими, а? Бекорларни айтибсан. Кайфим бўлса-да биламан, болаларинг айтганингни қилмаса, мени айтиб кўрқитасан: "Даданг келса сочларингни бир-бир юлади, мастликда у ҳеч кимни аямайди", дейсан. Улар дарҳол тартибга киради. Нима, бу фойдам теккани эмасми?!

Хадичанинг кулгиси қистади. Уни яшириш учун юзини четга бурди. Хаёлига қўшни хотиннинг гапи келди. "Болаларимиз йиғлаб турган бўлса, эрингизни айтишмиз билан дарҳол жимиб қолишади". Агар эрим бу гапни эшитса борми... Яхшиси индамаганим маъқул.

-Нега жимиб қолдинг? Нимаям дердинг. Алкаш бўлсак-да рўзғорга нафимиз тегиб турибди. Буни худо ҳам, банда ҳам билади. Эсингда бордир, тунов куни магазинчига нечта бўшаган ароқ шиша сотдинг? Қирқта шишани қуртдай санаб бердинг, тўғримми? Ҳар бири 15 сўмдан, жами 600 сўм бўлди. Шундайми? Пулига 15 кило туз, етганича хамиртуруш, чой содаси олдинг. Хўш, шишаларни ким тайёрлаб берди? Албатта, биз! Демак, жудаям бекорчи эмас эканмиз-ку!

Хотинининг жимиб қолганлиги уни руҳлантириб юбордими, бурнини торта-торта яна сўзида давом этди:

-Якинда Холмат аканинг тўйида нимадандир жанжал чиқди. Кайфим бўлса-да аралашдим. Битта ичган йигитни роса дўппосладим. Ҳайрон бўлма, кийим-бошларингиз бутун-ку, деб. Эсим ўзимда, уларни ечиб уришдим. Костюм-шим ва кўйлакни ямашга ёки янгидан олишга кетадиган харажат ёнимизга қолди. Нима, бу фойда эмасми?

Хадича кулгидан ўзини тутолмай қолди. Аммо овоз чиқариб кулишга кўрқди. Ичидан кулди. "Ароқ қурсин-а, ароқ", - дея гапирди у. – Бу савил қолгур одамнинг нафақат жисмини, балки ақлини ҳам ер экан".

Аҳмаджон РАҲИМОВ,
Хоразм.

"ЙИГИТЧИЛИК" ҚУРСИН

Қўшни Иштихон тумани бозорида сигирини 150 минг сўмга сотган Нормуроднинг оғзи қулоғида эди. Ахир ўзи яшаётган туманда шу сигирини бозорга олиб чиққанида аранг 115 минг сўмга нархлангани учун кўнгли тўлмай қайтариб олиб келган эди. Бугун эса бозори юришди. Буни "ювиш" керак. Шу хаёлда кабобхонага кирди.

Аввалига иштаҳа очиш учун юз грамм ичди. Теварак-атроф кўзига чиройли кўрингандек бўлди. Шу орада кабобпаз кабобни келтирди. Нормурод "кабоб хафа бўлмасин" деб кетма-кет яна икки пиёлани сипқариб бўшатди.

У кабобхонадан ширакайф бўлиб чиқди. Бекатда бир жувон унга сузилиб боқди. Нормурод ҳайрон бўлди. "Боя сигирнинг пулини санаётганимда ҳам бу жувонга кўзим тушганди. Илгари қаерда кўрган эканман". Нормурод минг ўйламасин жувонни қаерда, қачон кўрганини эслай олмади. Шу пайт жувон унга яқинлашиб, шивирлади:

-Акажон, дам олмайсизми? Юринг, бир ҳордиқ чиқарайлик.

Нормурод бу гапдан "ўртаниб" кетди...

Афсуски, ўша куни Нормуродга "йигитчилик" қимматга тушди. Жувон уйига боргач, унга шундай туҳмат қилдики, бечора йигит пулининг ҳаммасини бериб, зўрға қутилди. Ёллаб, келган "Тико"нинг кира ҳақи учун қўшнисидан қарз олди. Уйдагиларга сигирнинг пулини бозорда киссавурларга олдириб қўйдим, деб ёлғон гапирди. Ичи қизиб, бўлган воқеа ҳақида яқин дўстига ростини сўзлаб берди. "Бу гапни фақат сенга айтдим, сен ҳеч кимга айтмагин" дея қайта-қайта тайинлади. Дўсти эса гоҳ ачиниб, гоҳ қиқир-қиқир кулиб, ҳангомани эшитди. Бу ҳақда ҳеч кимга оғиз очмасликка ваъда берди.

Афсуски, эртаси кунидан бошлаб, қишлоқда ким Нормуродни кўрса кулимсираб:

-Нормуродбой, қўшни туманда сигир қимматроқ экан, сотиб бир дам олиб келмайсизми?- дейдиган бўлишди.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ

ТАДБИРКОРЛИК – ИҚТИСОДИМИЗ ТАЯНЧИ

(Боши 1-бетда)

"Ўзбекчармпойабзал"нинг қувватига қувват қўшиши ўз йўлига. Лекин, терини қайта ишлаш борасида тадбиркорларни ёрдамга чақириш даркор. Айрим жойларда бу тармокда ишбилармонлар ўзларини кўрсата бошладилар.

Масалан, Қўқон шаҳридаги "Обидхон" ишлаб чиқариш савдо хусусий фирмаси биргина ўтган йилнинг ўзида "Ўзсаламан" қўшма корхонасига 55 миллион сўмлик чарм етказиб берди. Бу ерда эндиликда тайёр маҳсулотлар ҳам ишлаб чиқариляптики, улар хорижникидан кўриниши, сифати жиҳатидан ортиқ бўлса ортиқки, асло кам эмас. Фирма жамоаси эндиликда жаҳон бозорига чиқишни кўзлаб турибди.

Агар сутни қайта ишлаш аҳволига назар ташласак, тадбиркорларга эҳтиёж катта эканлиги аён бўлади. Ҳозирги кунда мамлакатимиз бўйича сутнинг атиги 5 фоизи қайта ишланаётгани, айниқса, қишлоқларимиз бу борадаги кичик корхоналарга ўта муҳтожлиги, тармокда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришни талаб этаётир. Тўғри, ишбилармонлар кичик корхоналар қуришга ҳаракат қилишмокда. Лекин, улар сони жуда кам. Зеро, сут ва гўштни қайта ишлашни кўпайтиришга тадбиркорлар сафини кенгайтириш билан эришиш мумкин. Бунга Тошлоқ туманидаги "Камрах", Андижон туманидаги "Усмонхожи" фермер хўжаликлари фаолияти мисол бўла олади.

"Камрах"нинг пишлоқларини кўрган одам "албатта, чет элда тайёрланган", деб ўйлаши тайин. Бу пишлоқларнинг таъми, сифати юқорилиги, нархининг пастлиги ўзбек ишбилармонларининг нималарга қодирлигини англатиб турибди.

Хуш, у ҳолда мамлакатимизда нега кичик ва ўрта бизнес жадал ривожланиб кетмаяпти?

Кишилардаги ички шиддатнинг пастлиги, улар онгида тадбиркорлик – тараққиёт омили эканлиги секинлик билан уйғонаётгани асосий сабаблардан биридир. Юртбошимиз яқинда Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил биринчи ярми якунларига бағишланган йиғилишида бу ҳақда алоҳида тўхталиб ўтдилар. Шунингдек, тадбиркорликни ривожлантиришга меъёрий ҳужжатлардаги номутаносибликлар, бир низом иккинчи бир юридик ҳужжатни инкор этиши кабилар ҳам кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланмоқчи бўлганлар учун ноқулайликлар туғдирмокда. Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда Адлия вазирлиги, Давлат мулк қўмитаси ва алоқадор идораларга тегишли тавсиялар берилди. Келгусида бу борада меъёрий ҳужжатлар такомиллашади, албатта.

Тадбиркорлар йўлидаги тўсиқлардан яна бири уларни рўйхатдан ўтказиш тартибидир. Яхши ният билан иш бошламоқчи бўлган одам айни пайтда 7 та идорага бориб, сарғаяди, 40 тага яқин ҳар хил ҳужжатлар тўплашга мажбур бўлади. Энди унинг йўл азобини, турли идоралар эшигида соатлаб ўтиришини тасаввур қилиб кўраверинг.

Бир амаллаб корхона очиб олганларни эса турли тазйиқлардан тўла ҳимоя қилолмаётганимиз ҳам соҳада кескин бурилиш бўлмаётганига бир сабабдир. Бунда судлар билан бирга фуқароларнинг ўзлари ҳам ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қила оладиган бўлиб етишишлари лозим. Адлия вазирлиги уларни имкон қадар ҳимоя қилмоқда, албатта. Ўтган бир ярим йилда 448 нафар тадбиркор вазирлик аралашуви билан асоссиз судлангани учун оқланган. Шу йилнинг биринчи ярмида 761 мансабдор шахсга 115 миллион сўм миқдоридаги даъво аризалари киритилган. Демак, кимдир тадбиркорлардан камчилик қидириб ҳисобот учун рақамларни кўпайтирмокда. Бу айрим ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларига тааллуқлидир. Демак, Адлия вазирлиги мазкур масалада ишни янада жонлантириши керак.

Тадбиркорлар олдида ана шулар каби беҳисоб тўсиқлар борки, беихтиёр Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Бизнес-фонд, Деҳқон ва фермерлар уюшмасининг турли кўргазмалари бу ташкилотларнинг самарали ишлаётганини эмас, балки, ҳисоботлар атрофида ўралашиб қолганини ифодалайди.

Ҳокимликларнинг кичик ва ўрта бизнесга муносабати кишини ҳайратга солади. Улар яхши ният билан иш бошлаган бирор ишбилармоннинг бошига ташвиш тушса, томошабин бўлиб ўтиришади. Юртбошимиз ҳокимлар тадбиркорларга ёрдам бермаган тақдирда ҳам, уларнинг йўлида пайдо бўлган тўсиқларни олиб ташласалар шу ҳам тадбиркорлик ривожига таъсир кўрсатишини неча бор таъкидлади. Ҳақиқатан ҳам маҳаллий ҳокимликлар уларнинг суянадиган таянчи бўлиши лозим. Амалда эса бундай бўлмаяпти. Тадбиркорлар орасида ўтказилган сўровномада 189 та шаҳар ва туман ҳокимларидан фақат 52 нафари фаолияти қониқарли деб баҳоланди. Бу 27 фоиз демакдир. 55 нафар, яъни 29 фоиз ҳокимлар фаолияти қониқарсиз экан.

Иқтисодиётимизнинг истиқболида муҳим аҳамиятга эга бўлган тадбиркорликка эътиборсизларча қараётганлар деб Томди, Қизилтепа, Қуйи Чирчиқ, Бўстонлиқ, Қибрай, Қамаши, Муборак, Нишон, Яккабоғ, Усмон Юсупов, Чимбой, Беруний, Кегайли каби туманлар ҳокимлари таъкидланди.

Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилиш замон билан бирга одим ташламаётганларга сабоқ бўлди, тадбиркорларга куч-ғайрат бағишлади, десак, хато бўлмас. Эндиликда, кичик ва ўрта бизнесга эътибор-муносабат ижобий тарафга ўзгариши тайин. Бунинг учун Президентимиз таъкидлаганидек, "Жамиятимизда тадбиркорлик руҳини қарор топтиришимиз ва уни ҳар томонлама мустаҳкамлашимиз керак".

Айтиш мумкинки, Юртбошимизнинг чуқур таҳлилий мулоҳазалари, галдаги вазифалар борасидаги тавсиялари, наинки, тадбиркорлар, балки, барча алокадор идора ва ташкилотлар мутасаддилари, ҳокимлар учун ҳам ёркин йўналишларни белгилаб берди.

Тоҳир ДОЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ЖАМОА ХЎЖАЛИГИДА МУЗҚАЙМОҚ ЦЕХИ

Хива туманининг Рўзимат Мадаминов номли жамоа хўжалигига қарашли "Муқаддам" номли музқаймоқ ишлаб чиқариш хусусий корхонасининг фаолият кўрсата бошлаганига эндигина бир ой бўлди. Корхона қисқа вақт ичида кўпчилик эътиборини қозона олди.

Соатига 128 килограмм музқаймоқ ишлаб чиқазилаётган бу митти корхонада кунига 6-7 минг дона музқаймоқ тайёрланаётир. Корхонада 8 нафар ёш меҳнат қилади. Улар тайёр маҳсулотни Хива тумани аҳолисига ҳамда вилоятнинг бошқа ҳудудларига етказиб беришмокда.

СУРАТДА: корхона ишчилари (чапдан) Наргиза Ниёзметова, Бикажон Кутлиева, Баҳодир Хўжаев ва Ҳурмат Мадаминов.

Феруз ЖУМАНИЁЗОВ
(ЎзА) олган сурат.

Д А В Р

Андижон вилоятида Кадрлар тайёрлаш миллий дастури изчил амалга оширилмокда. Кейинги икки йил ичида вилоятда учта янги академик лицей ва 26 та касб-ҳунар коллежи ўқувчиларни қабул қилди.

МИЛЛИЙ ДАСТУР АМАЛДА

Янги ўқув йилигача яна 6 та коллежни фойдаланишга топшириш режалаштирилган.

- Янги турдаги ўқув юртларида 63 та йўналиш бўйича мутахассислар тайёрланади, - дейди вилоят ўрта махсус касбий таълим бошқармаси бошлиғи М.Назаров. - Даставвал андозалар талабларига жавоб берадиган дарсликлар ва ўқув қўлланмаларига эҳтиёж кучли эди. Бу борада андижонлик педагог-олимлар муаммони ҳал этишга ўз ҳиссаларини қўшди. Улар томонидан ўқув жараёнида фойдаланиш учун тақлиф этилган тўртта дарслик ҳамда юзлаб маъруза матнлари тайёрланди.

(ЎзА)

ҲИСОБОТ СОДДА БЎЛСА...

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларнинг янада чуқурлашуви ҳар хил мулк шаклидаги ширкат, фермер, деҳқон хўжалиги кабиларни вужудга келтирди.

Шу билан бирга қишлоқ хўжалик корхоналарининг бозор иқтисодиёти шароитида маҳсулот ишлаб чиқаришини кўпайтириш, рақобатга бардош бериш, чет эл инвестициясини жалб этиш, экспортга маҳсулот чиқаришни таъминлаш мақсадида молия, солиқ, кредит, суғурта тизимлари, моддий-техника таъминотида ҳам сезиларли ўзгаришлар қилинди. Натижада деҳқончиликни ривожлантириш, қишлоқ инфраструктурасини ўзгартириш ва мулкдорлар синфини пайдо бўлиши учун шарт-шароитлар яратилди.

Лекин қишлоқ хўжалик корхоналарида ишлаб чиқариш харажатлари ҳисоби ва маҳсулот таннархини ҳисоблашни такомиллаштириш ҳозирги кунда долзарб масала бўлиб турибди. Маълумки, ишлаб чиқариш харажатлари Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги қарори билан тасдиқланган "Маҳсулот (иш, хизмат) ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида"ги Низомга асосан олиб борилади. Аммо, бу харажатлар Низомда белгиланган 5 та харажат моддалари бўйича эмас, балки Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги томонидан қишлоқ хўжалик корхоналарининг йиллик ҳисоботи учун тасдиқлаган 9-АСК "Ўсимликчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва унинг таннархи" шаклида белгилаб берилган 9 та харажат турлари бўйича олиб борилади. Бу эса хўжаликни чалғитади, албатта.

ТАКЛИФ

Бу икки ҳужжатнинг мутаносиблигини таъминлаш учун бизнингча қуйидаги таклифларни амалиётга татбиқ этиш даркор, деб ўйлаймиз. Аввало, Низомда белгиланган ва йиллик ҳисобот шаклида кўрсатилган харажат моддаларининг бир хиллигини таъминлаб, ишлаб чиқариш харажатлари ана шу мувофиқлаштирилган харажат моддалари бўйича олиб борилиши керак.

Иккинчидан, ҳар бир турдаги масалан, сабзавотчилик маҳсулотлари таннархининг алоҳида аниқланиши шу мутаносиблик учун муҳимдир.

Шунингдек, йиллик ҳисоботнинг 9-АСК шаклида сабзавотчилик учун битта қатор эмас, унинг турлари бўйича алоҳида қаторлар ажратиш лозим. Сўнгги таклиф: хўжаликнинг молия-ҳисоб марказида ҳар бир маҳсулот ёки оила пудратчиси учун ишлаб чиқариш харажатларини алоҳида ҳисобга олинишини асосий шарт қилиш керак.

Ушбу таклифларнинг амалга ошиши Низом талабларига жавоб беради, солиқ қонунчилигига мос келади ва ишлаб чиқариш харажатлари ҳисоби соддалашади. Натижада хўжалик юритувчи солиқ, молия, суғурта каби идоралар билан бўладиган муносабатда қийналмайди. Субъект сармоя манбаи – фойдасини аниқ ҳисоблашни осонлаштиради, миқдорини аниқ билишга имконият яратади.

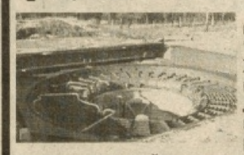
Юқоридаги таклифларимизнинг амалиётга татбиқ қилиниши ўрта ва кичик бизнесни ривожлантиришда чет эл сармоядорларини жалб қилишга олиб келади, деб ўйлаймиз. Халқимиз бежиз "пул топма, ҳисоб топ", деб айтмайди. Ҳисобот эса содда ва аниқликни талаб қилади.

Абдимўмин АЛИҚУЛОВ,
Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг кафедра мудири, доцент.
Голиб САНАЕВ,
магистр.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

ЯДРО ОМБОРЛАРИ ҚИСҚАРТИРИЛАДИМИ?

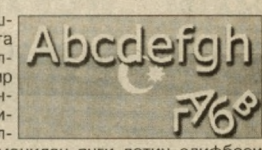
Россия ташқи ишлар вазирлиги Қўшма Штатларни ядровий омборларни ўзаро қисқартиришга чақирди. Расмий Москванинг билдиришича, 2008 йилгача Россия ва Америкада 1800 тадан ядровий каллаклар қолиши керак.

Ўз навбатида Путин маъмуриятининг бундай ҳаракати Генуядаги "катта саккизлик" саммитида ва Жорж Бушнинг миллий хавфсизлик масалалари бўйича ёрдамчиси Кондализа Райсни Москвада ўтказган музокараларида ҳам Россия Федерациясининг 1972 йилги шартномадан чиқмаслик тўғрисидаги интилишини билдиради.

ОЗАРБАЙЖОНДА ЛОТИН АЛИФБОСИ

Президент Ҳайдар Алиевни июн ойининг ўрталарида "Озарбайжон тилини янада кенгроқ такомиллаштириш ҳақида"ги қарорга имзо чекиши боис, биринчи августдан бошлаб мамлакатда лотин графикаси алифбосига ўтилди.

Миллат ўтмишига назар ташласак, собиқ совет тузумига қадар араб ёзувида иш юритилган бўлиб, бу даврда ҳар бир саводли мусулмон киши Қуръонни ўқий олиши ва арабча ёза билиши керак эди. Аммо, 1922 йилга келиб, давлат қўмитаси томонидан янги лотин алифбоси жорий этилди. Сўнгра, орадан 11 йил ўтиб, кирилл ёзуви пайдо бўлди. Ҳозирги лотин алифбосини расмий қабул қилиш учун 1992 йилдан буён ҳаракат қилинаётган бўлиб, айрим сабабларга кўра, уни жорий этиш ортга сурилаётган эди.

АСРГА ТЕНГДОШ ҚИРОЛИЧА

Британия қироличаси Елизавета IIнинг онаси шанба куни ўзининг 101 ёшини нишонлайди. Аммо, ҳозирги пайтда мамлакатда вужудга келган 32 даражали иссиқ ҳаво икки асрни кўраётган бу аёлни бир оз дармонсизлантириб қўйди.

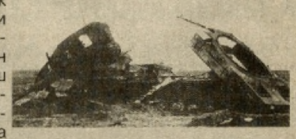

Шифокорлар фикрича, у дам олиши лозим. Шунингдек, 4 август кунги ўзининг таваллуд тантаналарида ҳам иштирок этиши эҳтимол бўлиб турибди. Ўтган йили 100 ёшга тўлиши муносабати билан ўтказилган байрамда, Букингем саройидаги қароргоҳида қиролича онасини 40 минг киши қутлаган эди. Расмий манбаларга кўра, агарда оролдаги ҳаво босими пасайган тақдирда қиролича онаси бўлгуси ўз байрамида қатнашиши мумкин.

РАКЕТА СИНОВИ

"Интерфакс"нинг хабар беришича, Эронда танк ҳужумига қарши ишлаб чиқарилган янги ракета синови муваффақиятли ўтди. "Саик-1" деб номланувчи ушбу ракета ҳар қандай замонавий зирҳли танкларни ҳам тешиб ўта олади.

Мамлакат мудофаа вазирлигининг билдиришича, унинг нишонни аниқ олиш даражаси ҳам ўта юқоридир. Жорий йилнинг ўтган май ойида эса эронлик ҳарбийлар "ер-ер" туридаги қаттиқ ёқилғи ишлатиладиган ракетани тажрибадан ўтказган эдилар. Таъкидлаш жоизки, бундай ютуқлар билан мамлакат ўзининг ҳарбий салоҳиятини янада оширмокда.

Молиявий Янгиликлар Агентлиги "Виртуал кутубхонаси" билан ҳамкорликда тайёрланди.

КРЕДИТЛАР "ИШЛАЯПТИ"

(Боши 1-бетда)

Айтиш мумкинки, мустақиллик йилларида иқтисодиётда бозор муносабатлари босқичма-босқич жорий қилинаётган мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнесни рағбатлантириш ва ривожлантириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилди. Бу борадаги изчил муносабат туфайли соҳанинг ялпи ички маҳсулот таркибидаги улуши 2000 йил натижаларига кўра 31 фоизни ташкил этди. Ҳолбуки, бу кўрсаткич 1991 йилда 1,5 фоиз бўлган эди. Шунингдек, бу йўналишни қўллаб-қувватлаш учун ҳукумат етарли даражада ғамхўрлик қилиб келмоқда. Ҳозиргача тижорат банклари ва бошқа молия тузилмалари орқали юртимиздаги 190 мингта ўрта ва кичик корхоналарга кредит бериш учун 72 миллиард сўм маблағ ажратилди. Бундай имконият туфайли қўшимча равишда 178 мингта янги иш ўрни ташкил этилди. Хуллас, бугунга келиб мамлакатимизда иш билан банд бўлган аҳолининг ҳар уч нафаридан бири кичик ва ўрта бизнес соҳасида меҳнат қилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, тадбиркорларга эътибор ва уларнинг иқтисодиётдаги улуши йилдан-йилга ўсиб бормокда. Айниқса, кейинги икки йилдаги ўзгаришларни алоҳида қайд этиш ўринли. Бундай эътибор, шубҳасиз, ҳукуматимизнинг фермерлар, хусусий тадбиркорлар, кичик ва ўрта бизнес эгаларини қўллаб-қувватлаш юзасидан кенг миқёсли чора-тадбирларни кўзда тутган қарори ижроси билан боғлиқ.

Яна аниқ мисолларга мурожаат этадиган бўлсак, Тошкент вилоятида ажратилган кредит салмоғининг ошиб бораётгани ҳам фикримизни исботлайди. Маълумки, хусусий тадбиркорлик субъектларини имтиёзли кредит билан таъминлаш пойдевори қўйилган иморатга ғишт ёки бошқа қурилиш ашёларини етказиб беришдек гап. Шу маънода, ишлайман, деган одамга қулай шароитлар яратиб бериш, тадбиркорлар сонини кўпайтиришнинг аниқ чоралари кўрилаяпти. Рақамлар нима дейди? Агар 1999 йилда бу соҳада ажратилган кредит миқдори 2,1 миллиард сўмни ташкил этган бўлса, 2000 йил мобайнида 6,3 миллиард сўмдан ортиқ маблағ хусусий тадбиркорларга берилди. Бу йил олти ой мобайнида эса кредитлар миқдори 4,4 миллиард сўмга яқинлашди.

-Вилоятда хусусий тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришнинг барча таблаблари мавжуд, - дейди ҳокимлик агросаноат мажмуининг бош мутахассиси Бобур Давлатов. – Айниқса, шундай соҳага эпли, уқувли одамларнинг етарлича топилиши бу йўналишни кенг кўламда авж олдиришни кафолатлайди. Дастлабки хулосалар ҳам шуни тасдиқламокда. Кредиторларнинг ҳаммаси фойда билан ишлаяпти.

Бўка туманидаги "Камолот" фермер хўжалигининг 105 гектар ер майдони бор. Ўтган йил 13 март куни туман "Пахтабанк"дан 12 фоизли 2 миллион сўм кредит олган ва унга 2 та трактор харид қилган. Натижада, агротехник тадбирларни кўнгилдагидек ўтказишди ва ғалладан режага нисбатан 120 фоиз ҳосил ундиришди.

Умуман, вилоятда кредитлар наф келтирадиган ва барқарор соҳаларга йўналтирилмокда. Қорамол, уруғлик, асбоб-ускуна ва техника сотиб олиш, ишлаб чиқишга йўналтириш, савдо-сотиқни ташкил этиш – кредитлар сарфи рўйхати ана шундай хилма-хил. Албатта, маблағни мақсадли йўналтириш тегишли банклар ва бошқа мутасаддилар томонидан назорат қилиб борилади. Қолаверса, бу масалада ортиқча хавотирланишга ҳам ўрин йўқ, негаки, "қаловини топса, қорни ҳам ёндиради"ган одамлар бир тийинни ҳам беҳуда сарфлашмайди. Мана, Қуйичирчиқ туманидаги "Хўжа ака" деҳқон хўжалигининг ўтган йил туман "Пахтабанк"дан олган 2 миллион сўм кредитини муддатидан олдин қайтаришга тўлов лаёқати етарли.

Хуллас, кредитлар ва бошқа кўрилаётган тадбирлар иқтисодиётда янги суръатлар кашф этмокда. Фаровонликнинг ошишини таъминлашда етакчи омил бўлмокда. Бу ҳолни Тошкент вилоятида ишлаб чиқарилаётган ялпи маҳсулотда деҳқон ва фермерлар улушининг ошиб бораётганидан ҳам билса бўлади. Агар пахта тайёрлашда 1999 йилда бу кўрсаткич 9 фоизни ташкил этган бўлса, 2000 йилда 13,2 фоизга етган. Шунингдек, ғалла (тегишли равишда: 8,1-11,2 фоиз), гўшт (2,5-3,6 фоиз), сут (3,5-4,1 фоиз), картошка ва сабзавот (13,1-15,5 фоиз) тайёрлашда ҳам йиллик ўсишни яққол кўриш мумкин. Бундай ҳолат хусусий тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнеснинг бошқа субъектлари учун ҳам хосдир.

Ҳ.САТТОРОВ,
иқтисодий шарҳловчи.

ДУШАНБА, 6

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Таҳлилнома".
8.45, 17.55 ТВ маркет.
8.50 "Ўзбектелефильм" намойиши: "Қалб садолари".
9.05, 12.25 ТВ метео.
9.10 "Санъат олами".
9.30 "Нафосат гулшани". Мусиқий дастур.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.05 "Фаррух ва Зумрад". Мультфильм.
10.20 "Бузоқ йили". Бадиий фильм.
11.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
12.05 "Шоҳрух клуби".
12.30 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
12.55 "Диёр мадҳи". Мусиқий дастур.
13.20 "Ўзбек спорти одимлари".
13.45 ТВ-1 намойиш этади:
14.10 "Қишлоқ ҳаёти".
14.25 Кундузги сеанс: "Ота меҳрини кўрмаганлар". Бадиий фильм.
15.55 "Шарқ тароналари". III халқаро мусиқа фестивали олдидан.
16.05 "Бу ажиб фасл". Телеальманах.
16.35 "Зиё" студияси намойиш этади: "Эътиқод мустаҳкамлиги йўлида".
17.05 ТВ анонс.
17.15 ЎзТВ хазинасидан. "Бобур". Видеофильм. 7-қисм.
18.10 "Ўзбекистон фуқароси".
18.25 Мусиқий танаффус.
18.35 "Суғурта".
18.50 "Бахтли воқеа". Телелотерея.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 Биржа ва банк хабарлари.
20.30 "Ахборот".
21.05 "Истиқлол нашидаси". Мусиқий дастур.
21.45 "Футбол олами".
22.05 "Маънавият" дастури.
22.50 "23, 5' бурчак остида". Телесериал премьераси. 17-қисм.
23.15 "Ахборот".
23.50-23.55 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр тонги".
10.00 «Янги авлод» студияси: «Катта танаффус".
10.20 "Мультгомоша".
10.50 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
11.00 «Давр ҳафта ичида".
11.40 Автосалтанат.
11.55 Саломат бўлинг.
12.15. «Нодирабегим". Мукимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 1-қисм.
13.30 «Давр»-news.
13.50 «Нодирабегим". Мукимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 2-қисм.
14.55 Спорт ҳафтаномаси.
15.10 «Меҳрибонлик". Бадиий фильм.
16.30 «Заковат» интеллектуал ўйини.
17.25 «Янги авлод» почтаси.
17.45 Остонадаги орзулар.
18.05 «Камолот» сари. Бухородан репортаж.
18.20 Ватан ҳақида қўшиқ.
18.25 Ёшлар овози.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» латифалари.
19.35 «Давр»-интервью.
19.50 Марду майдон.
20.10, 21.05, 22.30 Эълонлар.
20.15 «Мерос". Бадиий фильм. 2-қисм.
21.10 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
21.20 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. «Бунёдкорлик». 6-фильм". Ватан равнақи, юрт тинчлиги, эл фаровонлиги".
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва «Эколаш» латифалари.
22.40 «Даллас". Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00
15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.20 «Аралаш». Ҳажвий журнал.
17.30 М. Евдокимов ҳузурида меҳмонда.
17.50 «Муҳаббат замини». Сериал.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Время».
20.40 «Чангалзорлар қонуни». Ҳужжатли сериал (Би-Би-Си)
21.35 «Бизнес-ревю».
21.40 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига.** «Эътироф».
21.50 «Тв-4да Немис тўлқини».
22.10 «Клип-антракт».
22.20 Кинематограф. «Ҳисобли никоҳ». Бадиий фильм.
23.50 Ахборот» (рус тилида)
00.15 «Тунингиз осуда бўлсин!»

СЕШАНБА, 7

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
*
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 "Ўзбектелефильм" намойиши: "Зардўзлар".
9.05, 12.25 ТВ метео.
9.10 Санъат усталарининг концерти.
9.40 "Футбол олами".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.05 "Миттивойлар оиласи". Кинокўрсатув.
10.30 "Бембининг болалиги". Бадиий фильм.
11.40 "Рақслар гулдастаси".
12.05 "Талабалик йилларим".
12.30 "23, 5' бурчак остида". Телесериал. 17-қисм.
12.55, 13.55 ТВ анонс.
13.05 "Муҳаббат соғинчи". Мусиқий дастур.
13.30 "Яккама - якка жанг". Спорт дастури.
14.10 Кундузги сеанс: "Қимматга тушган ҳузур-ҳаловат". Бадиий фильм.
15.30 "Шарқ тароналари". III халқаро мусиқа фестивали олдидан.
15.40 "Қувноқ шаҳарча". Телевизион ўйин.
16.10 "Маънавият" дастури.
16.55 "Ватанимга хизмат қиламан".
18.10 "Болаликнинг мовий осмони".
18.30 "Орзулар довони".
18.40 Эстрада тароналари.
19.10 "Мулк".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.45 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида)
20.30 "Ахборот".
21.05 "Истиқлол нашидаси".
21.10 "Ўзбекистон фуқароси".
21.45 "Гиёҳвандлик – аср вабоси".
22.05 "Ҳамроҳ". Теленовелла.
22.50 "Ахборот".
23.25-23.30 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» почтаси.
9.35 "Мультгомоша".
9.50 «Бу ҳам кино". Ҳужжатли телесериал.
10.15 Саломатлик сирлари.
10.35 «Индаба". Телесериал.
11.00 Остонадаги орзулар.
11.20 «Даллас". Телесериал.
12.05 Ёшлар овози.
12.25 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
14.00 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
14.10 «Мерос". Бадиий фильм 1-қисм.
15.20 Ёзги таътил экрани. «Шумтакалар". Мультсериал.
15.45 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
16.20 «Кусто командасининг сувости саргузаштлари". Телесерил. 102-қисм.
* * *
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Янги авлод» студияси: «Билағон маслаҳати".
17.35 Таянч.
17.55 Алишер Навоийнинг 560 йиллигига. «Барҳаёт Навоий".
18.15 Одобнома.
18.30 Авторейд.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» латифалари.
19.35 «Давр»-интервью.
19.50 Марду майдон.
20.10, 21.05, 22.30 Эълонлар.
20.15 «Мерос". Бадиий фильм. 2-қисм.
21.10 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
21.20 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. «Бунёдкорлик». 6-фильм". Ватан равнақи, юрт тинчлиги, эл фаровонлиги".
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва «Эколаш» латифалари.
22.40 «Даллас". Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Снукер бўйича мусобақалар.
00.20-00.25 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30.- 8.00.
15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.20 «Ғолливуднинг ёввойи юлдузлари».
17.50 «Муҳаббат замини». Сериал.
18.50 «Қўрқув ороли». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 «Бизнес-ревю».
20.45 «Янги ўқув йили олдидан».
20.55 «Бебилиска пул». Сериал.
21.45 «СНН-шоу».
22.00 «Клип-антракт».
22.10 Кинематограф. «Митти-войнинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
23.45 «Ахборот» (рус тилида)
00.10 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЧОРШАНБА, 8

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 "Ўзбектелефильм" намойиши: "Миниатюра ранг тасвири".
9.05, 12.30 ТВ метео.
9.10 "Тиббиёт одимлари".
9.20 "Ўзбекистон бастакорлари". Мусиқий дастур.
9.45 "Кино янгиликлари".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 "Алифбо сабоқлари".
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.25 "Қувноқ дақиқалар".
10.45 "Бембининг ёшлиги". Бадиий фильм.
11.50, 16.40 ТВ-клип.
12.05 "Ғаройиб ов". Мультфильм.
12.15 "Камолот сари".
12.35 "Бизга аталган кун".
13.00 Лирик тароналар.
13.25 "Алпомиш авлодлари". Спорт дастури.
13.50, 16.20 ТВ-анонс.
14.10 "Остонаси тиллодан".
14.35 "Сиёсат ва одамлар".
14.50 Кундузги сеанс: "Гугуртга кетиб...". Бадиий фильм.
16.35 "Ўзбекистон" киножурнали.
16.45 "Сиз ҳамон ўшасиз". Теленовелла.
17.10 "Шарқ тароналари". III халқаро мусиқа фестивали олдидан.
17.20 ЎзТВ хазинасидан. "Бобур". Видеофильм. 8-қисм.
18.10 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
18.30 "Инвестиция".
18.40 "Сиҳат-саломатлик".
19.00 ТВ-клип.
19.05 "Инсон ва қонун".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 "Олтин мерос".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Истиқлол нашидаси".
21.10 "Даврани кенгроқ олинг". Мусиқий дастур.
21.35 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. "Шу азиз Ватан – барчамизники". Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар фестивали. Сурхондарё вилояти.

21.55 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. "Трактор" – "Зарафшон".
22.40 "Олам". Телеальманах.
23.15 "Ахборот".
23.50-23.55 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Билағон маслаҳати".
9.35 "Мультгомоша".
9.50 «Бу ҳам кино". Ҳужжатли телесериал.
10.10 «Давр»-интервью.
10.25 «Индаба". Телесериал.
10.50 Таянч.
11.10 «Даллас". Телесериал.
11.55 «Шарқ тароналари» мусиқа фестивали саҳифаларидан.
12.10 Ёзги таътил экрани. «Арабелла – қароқчи қизи".
13.20 Мультфильм.
13.40 Алишер Навоийнинг 560 йиллигига. «Барҳаёт Навоий".
14.00 Авторейд.
14.15 «Мерос". Бадиий фильм. 2-қисм.
15.05 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
15.15 «Ўзбекистон дурдоналари".
15.25 «Шумтакалар". Мультсериал.
15.50 Ҳайрат.
16.10 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
17.00 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. «Моҳият". Видеофильм.
17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Янги авлод» студияси: «Ассалом, оромгоҳ!"
17.50 "Мультгомоша".
18.20 «Мени тушун" Телеўйин.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» латифалари.
19.35 «Сийрат".
19.55, 21.15, 22.30 Эълонлар.
20.00 «Спорт-лото".
20.10 Очил дастурхон.
20.25 «Мерос". Бадиий фильм. 3-қисм.
21.20 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Каталог.
22.40 «ХОN» ғолибларни эълон қилади.
22.45 Тунги тароналар ва «Эколаш» латифалари.
22.55 «Даллас". Телесериал.
23.40 «Давр». Ахборот дастури.
23.55 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.30-1.35 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30 - 8.00.
15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.20 «Инсон ва қонун».
17.50 «Муҳаббат замини». Сериал.
18.50 «Қўрқув ороли». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 «Бизнес-ревю».
20.45 «Бебилиска пул». Сериал.
21.35 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига.** «Кун мавзуси».
21.50 «Кинопрофи».
22.15 «Клип-антракт».
22.25 Кинематограф. «Макбургутлар парвози". Ҳужжатли фильм.
15.00 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
15.40 "Битик".
15.55 "Қувноқ стартлар". Телемусобақа.
16.30 "Талқин".
17.00 "Орзулар қанотида".
17.10 "Шарқ тароналари" III халқаро мусиқа фестивали олдидан.
17.20 ЎзТВ хазинасидан. "Бобур". Видеофильм. 9-қисм.
18.10 "Таянч нуқтаси"
18.20 "Куйла, ёшлигим"..
18.35 "Омад қувончи". Телелотерея.
19.05 "Имконият".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 "Тиббиёт одимлари".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Истиқлол нашидаси".
21.10 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. "Юртим мўъжизалари".
21.25 "Қўшиғимиз Сизга армуғон". Мусиқий дастур.
21.45 "Қабул соати".
22.10 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
22.50 "Саҳна ҳаёти".
23.15 "Ахборот".
23.50-23.55 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Ассалом, оромгоҳ!"
9.35 "Мультгомоша".
10.05 Сийрат.
10.25 «Индаба". Телесериал.
10.50 Спорт қитъаси.
11.20 Сенинг вақтинг.
11.40 «Даллас". Телесериал.
12.25 Ёшлар овози.
12.45 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
14.20 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
14.30 «Мерос". Бадиий фильм. 3-қисм.
15.20 «Шумтакалар". Мультсериал.
15.45 «Мени тушун" Телеўйин.
16.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Снукер бўйича мусобақалар.
16.50 Одобнома.
17.05 «Эҳтимол улар ақлдан озишгандир". Телесериал.
17.30 Кўрсатувлар дастури.
17.35 «Янги авлод» студияси: Болалар учун концерт.
17.50 "Мультгомоша".
18.05 Ёшлар овози.
18.25 Табобат оламида.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» латифалари.
19.35 «Давр»-интервью.
19.50 Ёшлик қўшиқлари.
20.05 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати кундалиги.
20.15 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
20.30, 21.25, 22.30 Эълонлар.
20.35 «Мерос". Бадиий фильм. 4-қисм.
21.30 Бегойим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва «Эколаш» латифалари.
22.40 «Даллас". Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00
15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.20 «Биз анойи эмасмиз». Ҳажвий журнал.
17.50 «Муҳаббат замини». Сериал.
18.50 «Қўрқув ороли». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 «Бизнес-ревю».
20.45 «Янги ўқув йили олдидан».
20.55 «Бебилиска пул». Сериал.
21.45 «Соккер-клуб».
22.05 «Клип-антракт».
22.15 Кинематограф. «Йўлбошчи». Бадиий фильм.
23.40 «Ахборот» (рус тилида)
00.05 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЖУМА, 10

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00 -8.35 "Ахборот".
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 "Созим –ҳамрозим". Мусиқий дастур.
9.25 ТВ метео.
9.30 "Улуғ аждодларимизга эҳтиром". "Ўзбектелефильм" намойиши: "Паҳлавон Маҳмуд".
9.40 "Инсон ва замин".
10.00 ,14.00,18.00 Янгиликлар
10.05 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
13.00 "23, 5' бурчак остида". Телесериал. 18-қисм.
13.25, 14.55 ТВ анонс.
13.30 "Мусиқор". Мусиқий дастур.
14.10 Кундузги сеанс: "Озод истиқбол".

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00
15.00.-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.25 «Вақт хазинасидан».
17.40 «Клип-антракт».
17.50 «Муҳаббат замини». Сериал.
18.50 «Мўъжизалар майдони».
20.00 «Время».
20.40 «Бизнес-ревю».
20.45 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига.** «Менинг шаҳрим».
21.00 «Дурдаршан».
21.25 «Саёҳатлар олами».
21.40 Кинематограф. «Сиэтлдаги бедорлар». Бадиий фильм.
23.10 «Ахборот» (рус тилида)
23.35 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ШАНБА, 11

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00 -8.35 "Ахборот".
8.35, ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 Жиззах вилояти хонандалари куйлайди.
9.10 "Ҳидоят сари".
9.30 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
*
13.00 "Оталар сўзи – ақлнинг кўзи".
14.15 ТВ анонс.
14.25 "Дўстлик" видеоканали: 1. "Меҳрангез".
14.35 "Маърифат". Телеальманах.
"Тирик сайёра" кинодастури:
14.55 "Қушлар ҳақида ҳақиқат-7". Ҳужжатли фильм.
15.45 Болалар учун. "Санъат ғунчалари".
16.10 "Ёзувчи ва замон".
16.30 Эркин ва юнон рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
17.10 ТВ клип.
17.20 "Мўъжизалар майдончаси". Телемусобақа.
18.20 «Фламинго». Кинокўрсатув.
18.45 "Бадиий кенгашдан сўнг"
19.10 "Қишлоқ ҳаёти.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида)
20.30 "Ахборот".
21.05 "Оталар чойхонаси".
21.55 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
22.55 "Шанба оқшомида". Дам олиш дастури.
23.15 "Ахборот".
"Тунги ёғду" кинодастури:
23.50 "Нақадар тотли сўз – Озодлик" рукнида: "Бенҳур" фильми. 1-қисм.
1.35-1.40 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Давр тонги".
9.00 "Мультгомоша".
9.30 «Уйна, болажон, ўйна".
9.50 Табобат оламида.
10.10 Аср қиёфаси.
10.30 «Ёшлар» телеканалида спорт: Ринг қироллари.
11.30 III Халқаро «Шарқ тароналари» мусиқа фестивали олдидан. «Асрлар садоси» («Ўзбектелефильм»)
12.00 «Рамаяна". Телесериал.
12.35 «У ким? Бу нима?" Болалар учун кўрсатув.
12.55 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
13.35 «Мерос". Бадиий фильм. 4-қисм.
14.20.Равшан Комилов куйлайди.
14.40 «Кулги қироли". Бадиий фильм.
16.25 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
* * *
16.45 Кўрсатувлар дастури.
16.50 «Янги авлод» студияси: «Бўш ўтирма".
17.10 "Мультгомоша".
17.25 Бола тилидан.
17.55 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига** «Бунёдкорлик". 7-фильм. «Миллатнинг қудрати – бирликда".
18.25 Ёшлар овози.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс.
19.35 «Давр»-интервью.
19.50 Каталог.
20.00 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати кундалиги.
20.10 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
20.20, 21.00, 23.00 Эълонлар.
20.25 «Рамаяна". Телесериал.
21.05 Ватан ҳақида қўшиқ.
21.10 Кутилмаган меҳмон.
21.30 Футбол плюс.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар.
22.40 Кинотақдим.
23.05 «Қароқчи чоллар". Бадиий фильм.
00.30-00.35 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Клип-антракт».
9.10 «Смак».
9.30 Е. Петросяннинг Кулги панорамаси.
10.05 «Сиҳат - саломатлик».
10.45 «Тонгги почта».
***
11.15 «Инглиз тили Сиз учун». Болалар учун кўрсатув.
11.40 «Экран зийнати ва қиймати».
11.55 «7 дан 70 гача».
12.25 - 13.15 Дўстлик видеоканали: «Чинсен», «Сахий хонадонда», «Бизнен мирас».
17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 «Бинафша».
17.50 Мисс Марпл «Вертрам» меҳмонхонаси» детективида.
20.00 «Время».
20.40 «Муҳаббат замини». Сериал.
21.40 «Бизнес-ревю».
21.45 «Мюзик-холл».
22.10 Кинематограф. «Ишқ уммони». Бадиий фильм.
23.50 «Ахборот» (рус тилида)
00.15 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЯКШАНБА, 12

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.05 "Ватанимга хизмат қиламан".
10.05 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
13.05 Телевизион миниатюралар театри.
13.40 2001 йил – Оналар ва болалар йили. "Бола бошидан".
14.00 "Санъатга бахшида умр". А. Тўйчиев.
14.20 Қурувчилар кунига. "Бинокор".
14.45 "Шоҳрух клуби".
15.05 ТВ-1 кинотеатри. "Иван Васильевич касбини ўзгартиради". Бадиий фильм.
16.30 "Муҳофаза".
16.40 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
17.20 "Бу ажиб фасл". Телеальманах.
17.50 "Шарқ тароналари". III халқаро мусиқа фестивали олдидан.
18.00 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
18.20 "Қишлоқ ҳақида ўйлар".
18.40 Ўзбекистон халқ артисти Х. Лутфуллаев куйлайди.
19.05 "Тўртинчи ҳокимият".
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар
19.30 "Таҳлилнома" (рус тилида)
20.05 "Оламга саёҳат". Кинокўрсатув.
20.30 "Таҳлилнома".
21.15 "Келин-куёв". Телешоу. "Қайноналар" танлови.
22.45 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги.
23.25 ТВ-1 намойиш этади. "Якшанба кинозали":
23.40 "Нақадар тотли сўз – Озодлик" рукнида: "Бенҳур" фильми. 2-қисм.
1.15-1.20 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Давр тонги".
9.00 «Янги авлод» студияси: «Бўш ўтирма".
9.20 "Мультгомоша".
9.35 Футбол плюс.
9.55 Ёшлик қўшиқлари.
10.10 «Давр»-интервью.
10.25 Ёзги таътил экрани. «Маринка, Янка ва қирол қасрининг сири".
11.40 «Ёшлар» телеканалида ҳарбий-ватанпарварлик дастури: 1.Марду майдон, 2.Аскар мактублари.
12.20 Очил дастурхон.
12.35 «Рамаяна". Телесериал.
13.10 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
13.20 Ёшлар овози.
13.40 III Халқаро «Шарқ тароналари» мусиқа фестивали олдидан.
14.00 «Муҳаббат тилсими". Бадиий фильм.
15.30 Қишлоқдаги тенгдошим.
15.50 Фарғона наволари.
16.05 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
16.55 Кўрсатувлар дастури.
17.00 «Янги авлод» студияси: «Катта танаффус".
17.20 "Мультгомоша".
17.50 **Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига**. «Ўзбегим".
18.10 Якшанбада кўришгунча.
18.25, 21.55 Иқлим.
18.30 «Давр»- news.
18.50 Оқшом наволари.
19.00 «Денгиз жанги". Телелотерея.
19.45 Муҳаббат қўшиқлари.
19.55 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати кундалиги.
20.05 «Ниҳол» мукофотига номзодлар.
20.20, 21.00, 22.50 Эълонлар.
20.25 «Рамаяна". Телесериал.
21.05 Аёл қалби наволари. Сафия Сафтарова.
21.25 «Ҳандалак». Тележурнал.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр ҳафта ичида".
22.40 Тунги тароналар.
22.55 «Хонадон ўчоғи». Бадиий фильм.
00.25-00.30 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Клип-антракт».
9.10 Д. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
9.30 «Ҳамма уйдалигида».
10.05 «Кайфият» дам олиш дастури.
11.05 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
11.15 "Парле ву франсэ?»
11.40 «Фан-тайм».
11.50 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
13.30-14.10 «Дўстлик» видеоканали: «Дили-дилига пайванд», «Дидар».
***
18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 CFI тақдим этади: Мишель Сарду иштирокидаги концерт дастури. 1-қисм.
18.35 «Ўз-ўзига режиссёр».
19.05 «Муҳаббат замини». Сериал.
20.00 «Время».
20.40 «Бизнес-ревю».
20.45 «Тенгдошлар».
21.10 «Олам бўйлаб».
22.00 Кинематограф. «Жодугар тоғига саёҳат». Бадиий фильм.
23.30 «Таҳлилнома».
24.00 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ҲУҚУҚШУНОС МАСЛАҲАТИ

САВОЛ: Ишга қабулни ёзма рад этишни қандай расмийлаштириш керак?

Б.ОРТИҚОВ, Қорақалпоғистон.

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 78-моддаси мазмунидан кўринадики, ишга қабул қилишни рад этиш асослови:

-албатта ёзма шаклда тузилиши;

-ишга қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан имзоланиши;

-ишга қабул қилиш рад этилган ходимга ёзилиши;

-ходимни қандай иш (лавозимга) қабул қилиш рад этилганлигини акс эттириши;

-қабул қилишни рад этишга асос бўлиб хизмат қилган аниқ сабабларни кўрсатиб бериши керак.

Кўрсатилган талаблардан келиб чиқиб ишга қабул қилишни ёзма рад этиш асослови шаклининг қуйидаги вариантини таклиф қилиш мумкин.

Қуйидаги сабаблардан бири мавжуд бўлган тақдирда ишга қабул қилишни рад этиш асосли ҳисобланади:

мазкур корхонада бўш ишчи ўринлари (бўш лавозимлар) йўқлиги;

ишга кираётган шахс томонидан ишга қабул вақтида қонун ҳужжатларига биноан талаб қилинадиган ҳужжатларнинг тақдим этилмаслиги, масалан:

-ишга кирувчининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар (паспорт, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ва турар жойидан маълумотнома – ўн олти ёшгача бўлган шахслар учун, истиқомат учун берилган гувоҳномалар – чет эллик-лар учун, фуқаролиги бўлмаган шахслар учун);

-ҳарбий билет ёки ҳарбий қисм ҳисобида турганликни ифодаловчи гувоҳнома – тегишли ҳарбий хизматга мажбурлар ёки ҳарбий хизматга чақирилувчилар учун;

-меҳнат бўйича ҳудудий орган томонидан берилган меҳнат фаолияти ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжат (чет эл фуқаролари учун);

-асосий иш жойидан маълумотнома (ўриндошлик бўйича ишга қабул қилиш вақтида);

-ўқиш жойидан маълумотномалар (ўн тўртдан ўн олти ёшгача бўлган ўқувчилар учун);

-тегишли маълумотга эгаликни ёки муайян ишни бажариш ҳуқуқини берувчи ҳужжатлар (қонун ҳужжатларига биноан бажариш учун фақат махсус маълумот ёки махсус тайёргарликка эга бўлган шахслар қўйилиши мумкин бўлган ишларга кираётганда);

шахсни тасдиқловчи ҳужжатда тегишли қайд (рўйхатга олиш)нинг йўқлиги ёки ҳужжатнинг ҳақиқий эмаслигидан далолат берувчи паспорт режимини бошқача бузишлар мавжудлиги;

ота-онасидан бирининг рози бўлмаслиги (ўн олти ёшга тўлмаган шахсларнинг ишга кириш чоғида);

ходимнинг тўлиқ моддий жавобгарлик тўғрисидаги шартномани тузишга рози бўлмаслиги (пул ёки бошқа товар қимматликлари билан боғлиқ ишга қабул қилиш чоғида, мазкур корхона жамоа шартномасига биноан);

ходимнинг меҳнат шартларига рози бўлмаслиги (меҳнат ҳақи, иш вақтининг тартиби, синов муддати ва бошқалар);

ишга қабул қилиш чоғида тиббий кўрикдан ўтиши қонун ҳужжатларида мажбурий қилиб белгиланган шахсларга нисбатан дастлабки тиббий кўрик натижаларининг қониқарсизлиги;

танловнинг қониқарсиз натижалари;

бир-бирларига яқин қариндош-уруғ ёки куда-анда бўлган шахсларнинг бирга-ликдаги хизматлари тақиқланиши (давлат корхонасига кирувчилар учун шундай сабаб мавжуд бўлган тақдирда);

суд ҳукмига биноан муайян лавозимни эгаллаш ёки муайян фаолият билан шуғулланиш тақиқланганлиги;

қонун ҳужжатларига мувофиқ ишга қабул қилишни рад этиш қонуний бўлган бошқа сабабларнинг мавжудлиги.

Саволларга жавобларни ҳуқуқшунос Э.САЙИТОВ тайёрлади.

ЖОНКУЯР

(Давоми. Боши утган сонда).

Жонкуяр ҳам бу ҳақдаги ўтмиш сабоқлари хусусида на оромгоҳ раҳбарлари, ва на ўз кенжасини огоҳлантириб қўймаганидан ўз-ўзини кечира олмай армонда эди. Ахир, яқиндагина Фарғонани сув босиб, Қўчқорчини вайрон қилган ва бир неча норасидани ғарқ этган тошқин ҳам шу томондан, худди шу сойдан оқиб борган эди-ку. Наҳотки, унинг кенжаси ҳам ўшаларнинг кўрган кунига учрайди. Шўр пешона экансан, мушфиқ Жонкуяр.

Не кулфату не бахтсизликки, у нимадан қўрққан бўлса, ўша ҳодиса юз берди. Ойдин кўлдан қутириб келган сув тошқини жилғаларни тўлдириб, қирларни ҳам емириб, терак бўйича баландликда оққан сув тўлқини болакайлар мириқиб ухлаётган оромгоҳ биносига ҳамла қила бошлади. Бу бинода Жонкуярнинг ўқувчилари билан ўз ўғли Адҳамжон дам оларди. У юрагини ҳовучлаб, бино олдига келганида, сел суви болалар хоналарининг остонасида эди.

ҚИССАДАН ПАРЧА

Жонкуяр беихтиёр дод солди. Инсон овозига ўхшамас, ваҳшиёна товуш билан. Эй, ғафлатдаги одамлар! Ҳей, ҳей, одамзот, бормисан!.. Болаларни сел емиряпти-ку. Ҳей! Ҳей, одамлар-у!..

Онаизорнинг бу наърасини бирор кимса ҳадими, йўқми, ҳеч қандай инсон садоси эшитилмади ва чақириққа жавоб ҳам кутмай, у ширин уйқуда ётган ғафлатдаги болакайларни қутқаришга шошилди. Шу пайтда сел суви болакайлар ётган бинога бостириб кириш учун унинг эшигини зўр бериб ичкарига итармоқда эди. Жонкуяр апил-тапил эшикка ёпишди, аммо, ҳар қанча кучаниб, чиранса ҳам, эшикни очолмади-да, вақтдан бой бермаслик учун деразаларга югурди. Сув балоси деразаларга ҳам ҳужум қилишга ҳозирланар, аммо, ҳали уларга бўй чўза олгани йўқ эди. Жонкуяр борлиқ овози билан қичқириб, уйқудаги болаларни деразалардан чиқишга чорлади. Афсуски, ширин уйқудаги болакайлар унинг даъватини эшитмагандай ширин уйқуда ётар эдилар. Жонкуяр бир деразани синдириб, ичкарига кирди ва ноз уйқудаги болаларни қучоқлаб, кучининг борича уларни деразадан ташқарига ота бошлади.

"Тепаликка чиқинглар! Тепаликка-а!.." деб қичқираётган аёлга оромгоҳ ходимлари ҳам қўшилиб олдилар. "Тепага! Баландликка-а!.." деб қичқиришдан тўхтамасди онаизор.

Оромгоҳ биносидан бир чақиримча наридаги баландликка жам бўлган яланғоч, яланг оёқ болаларни зудлик билан бехатар жойга – Олатоқ жамоа хўжалигининг қўйчилик фермасига бошладилар. Болаларнинг кўплари воқеадан бехабар бўлганлари учун уйқисирабми, қўрқувданми, нималарнидир чувиллашардилар. Баъзилари бинода қолган кийими, караватида қолган ўйинчоғини эслаб, йиғлар эди. Орқага қайтишнинг иложи йўқ. Вақт зиқ, сел уларни ҳам қувлаб келаётгандай ваҳимали шовилларди. Бир илож қилиб, қўйчиларнинг фермасига етиб олдилар. Ферма баландликка жойлашган эмасми, сел бу ерга чиқмаган ва чиқа олмас ҳам эди. Хайрият!..

Болакайларни хавфсиз жойга келтириб олганларидан кейингина катталар "ким бору ким йўқ" деб суриштира кетдилар. Жонкуяр онахон қутқарилган болалар ичидан ўзининг кенжасини қидирарди.

-Адҳамжон! Қанисан, болам?!

-Адҳамим?!!

Онаизор ҳар бир болани ўз фарзандидай бир-бир қучоқлаб, юз кўзларига тикилиб боқиб, кенжа ўғлини излади. Аммо, биронта бола унинг ўғлига ўхшамасди. "Вой, ўлмасам, Адҳамжон ётоғида қолиб кетибди-ку!" деб юраги ўйнаган она ўша томонга югурди. Унинг кетидан яна кимлардир, тарбиячи аёллар ҳам югурдилар.

Сув босган ётоқхонага биринчи бўлиб етиб келган онаизор сувга тўлган бир деразадан ичкарига кириб, ҳеч кимни тополмади. Балиқчидаги караватлару тумбочкалар ичию остида ҳам ҳеч бир тирик жонни учратмади. Электр симлари узилиб кетгани сабабли, хоналару теварак-атрофда ҳам чироқ йўқ эди. "Адҳамжон! Болагинам! Овозингни чиқар, эшитайин, қўзичоғим, қайларда ётибсан, овоз бер!" деб зорланди онаизор.

Жимликдан уни янада шум ваҳима босди. У яна лой босган хоналарни тимирскилашга тушди. Полда болаларнинг ташлаб қочган кийим-кечаклари, қизчаларнинг ўйинчоқларию қўғирчоқлари сув остида бўкиб ётарди, лекин, Адҳамжоннинг биронта матосини ҳам учратмади. Жонкуяр она адамидан юзларини юмдалаб, ташқарига чиқди.

Сув кечиб, лойга ботиб, тириюжон қидириб юрган мураббийлар ҳам алами ичида, ғам-ғуссада эдилар. Уларнинг авзойидан ҳам нажот йўқлигини сезган Жонкуяр онахон "сел олиб кетдими, боламни" деб додлади. На чора. Иложи қанча. У яна излашга, қидиришга тушди.

Нажот излаб тентак сойларга боққан Жонкуяр онахоннинг кўзига шу чоқ сой бўйида ором олаётган Меҳри холалару тоғ бағрида кузатиб қолган Набижон билан Барнохон кўринди. Кўриндию "Акаси олиб кетмадимикин укасини" деган фикр хаёлидан ўтди. "Кошки эди... Кошки эди..." деб ўзига тасалли бермоқчи бўлгани ҳамона уни янада қаттиқ ваҳима босди. "Ўзлари-чи? Бу бало-қазодан ўзлари омон қолдилармикин?..".

Иброҳим РАҲИМ

(Давоми келгуси сонда).

- Дадам олиб келган тарвуз жуда ширин экан.
Садриддин САЛИМОВ сурат-лавҳаси.

ДУРДОНА

БУ ГУМБАЗ ОСТИДА ҚИЛ ЯХШИ ОВОЗ

Киши дардига ким ҳамдард эмасдир,
Кишилар наздида у мард эмасдир.

* * *

Қафас хоҳ фил суякдур, хоҳи тилло,
Чекар қуш бўстон дардини танҳо.

* * *

Номард ўлар хазинадан топмай қут,
Мард чиқарар оддий тошдан ҳам ёқут.

* * *

Тозаликда сарвдан қолишмайди гул,
Аммо вафо бобида собит эмас ул.

* * *

Сахий мардлар ёзса дастурхон,
Ҳатто итга тегар устихон.

* * *

Бу гумбаз остида қил яхши овоз,
Бу гумбаз, ҳар не дерсан, қайтарар боз.

* * *

Барчага ёзавер текин дастурхон,
Ҳеч бир дастурхондан ема текин нон.

* * *

Бетамиз бўлса гар қулоқ ва кўнгил,
Эшак, хачирда ҳам бор бундайин дил.

* * *

Бошни кўтармаса уйқудин деҳқон,
Чумчуқ ихтиёри бўлур бор хирмон.

Амир Хусрав Деҳлавий

"ТИЛГА КИРГАН" КЎЗАЛАР

(Боши 1-бетда)

Фақат бу касб заҳматлари собиқ тузум даврида жуда камситиб қўйилди. Миллий ҳунармандчилик эътибордан четда қолиб, юзи ялтироқ, ичи қалтироқ матолар пештахталарни эгаллади. Дарвозамизнинг ичкаридан илгагини илиб қўрқа-писа ишлаган кунларимиз ҳам бўлган. Шукр, истиқлол барча зулм дарвозаларини синдирди. Меҳнатимиз эъзоз кўрди, қадр пешонамизга ёзилди.

1994 йил Покистонда ўтказилган Ислом давлатлари миллий ҳунармандлари халқаро кўргазмасида укам Абдуллажон қатнашиб келди. 1995 йилда ЮНЕСКОнинг "Халқаро уста" сертификатини олишга сазовор бўлди. Орадан бир йил ўтиб меҳнатимиз яна қадрланди. "Дўстлик" орденига мушарраф бўлдим.

Президент совғаси "Тико" енгил машинаси ва олтин медал соҳибиман.

1999 йил Япония ривожланиш жамғармаси таклифига биноан олти ой кунчиқар мамлакатда бўлиб тажриба алмашиб қайтдим. Шу йилнинг бошида АҚШнинг кўплаб шаҳарларида Бухоро кунларида иштирок этиб фахр-ифтихор туйдим.

Алишер кўп гапириб юбордим, дегандек сал қимтингач, биз ҳам уни ортиқ сўроққа тутмадик. Шундоқ ҳам унинг эзгу мақсадларини эшитганмиз. Алишер Нарзуллаев Ғиждувон кулолчилик мактабини ривожлантириш, узоқ йиллик касб хотираларидан ҳикоя қилувчи музей устахонасини ташкил этиб, аждодлар руҳини шод қилишга астойдил киришган. Фарзандлари, ўнлаб шогирдлари тобора эъзоз топаётган касбининг этагини тутаётганликларидан беҳад шод. Қўш тавақали дарвоза эса хонадон соҳибининг қалбидек куну тун очиқ.

Дилмурод ЖАББОР,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири

НИМТАБАССУМ

Дискотекада чиройли қиз билан рақсга тушаётган йигит тўсатдан ҳушидан кетиб, йиқилди. Атрофдагилар дарҳол уни суяб турғизишди ва сув ичиришди. Йигит сувни ичиб бўлгач, сўради:

-Энди, бир бурдагина нон ҳам йўқми?

* * *

Кема ҳалокатга учраб, икки йигит тасодифан кичкина тахта бўлагига илашиб қолишди. Кимсасиз денгизда сузиб кетаётган йигитлардан бири йиғлаб, Худога нола қилди:

-Эй Худо! Гуноҳкор бандангман! Тўғри, ичганман, чекканман, қизларни алдаганман, ўғрилик қилганман, безорилик ҳам. Эй Худо, минг бор тавба қилдим, агар бундан буён...

-Шошилма, қасам ичмай тур,- дея уни тўхтатди шериги -Қара, биз томонга бир кема келяпти.

Рустам БЕК

БОҒБОНЛАР ОЛИМИ, ОЛИМЛАР БОҒБОНИ

Академик Маҳмуд Мирзаев фарзандлари, касбдошлари, дўстлари, шогирдлари хотирасида. Шу билан бирга бу боғбон-олимнинг изланишлари маҳсули бўлган 16 навли мевалар, 20 турдаги узумлар, 22 хил гул навлари ҳам мудом ёд этиб турилади. Мазкур навлар, агар таъбир жоиз бўлса, Маҳмуд ака фарзандлари қадар қадрли, шогирдлари каби суюкли эди.

Бу инсоннинг бағрикенглигини, билимдонлигини, камтарлигини серҳосил мевали дарахтга қиёслаш мумкин. У касбдошларидан иззат талаб қилмасди, шогирдларидан билими, маслаҳатини аямасди, фарзандларига бор меҳрини бағишларди. Биз олимдаги бу ҳислатларни ҳар учрашганимизда кузатардик.

-Ўсимликлар ҳам – жонли мавжудот, - дердилар у киши. - Уларга нур, сув, ҳарорат, озуқадан ташқари меҳр, эътибор, парвариш керак. Улар ҳам нафас олади, яшайди, мева тугиб, ҳосил беради, касалланади, кексаяди. Уруғлари, илдизлари ўсимликларнинг бардавомлигини таъминлайди. Эътибор беринг, ҳар бир ниҳол ёруғликка ташна. Шу сабабли улар мудом кўкка интилади. Бундан ҳикмат уқиш мумкин. Биз – инсонлар ҳам эзгуликка шундай талпинамиз-ку? Зотан, ана шунда улар меҳнатингизни, эътиборингизни сийловсиз қолдиришмайди.

ЁДНОМА

Маҳмуд ака 1949 йилдан умрининг охиригача Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик, виночилик корпорациясига раҳбарлик қилди. Бу йиллар давомида у раҳбарман, деб ўтиргани йўқ. Тўрт юздан ортиқ илмий асарлар яратгани, шунча фан номзодлари ва ўнлаб фан докторларига устозлик қилгани 79 йиллик умрининг зарварақларидир.

Ўсимликлар дунёсисиз Маҳмуд ака ҳаётини тасаввур этиб бўлмайди.

-Менинг ҳаётим мазмуни оилам, фарзандларимдан ташқари – ўсимликлар, - деган эди у. – Эътиқодим ҳам, ҳамроҳим ҳам, сирдошим ҳам шулардир.

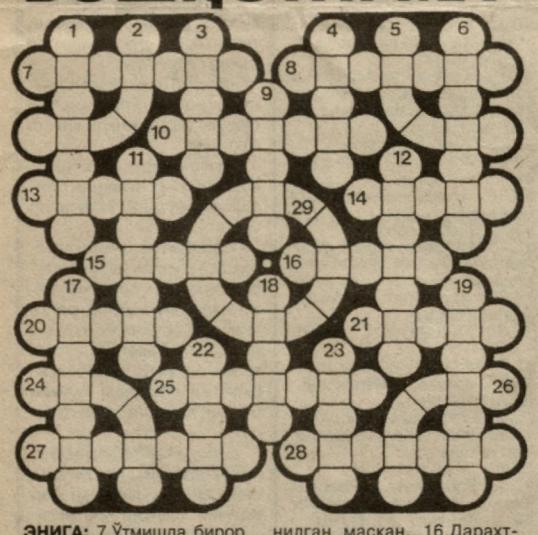
Бугун бу олийжаноб инсонни фарзандлари, дўстлари, шогирдлари соғинч билан эслашмоқда. Боғбонларнинг олими, олимларнинг боғбони бўлган Маҳмуд ота Мирзаевни бугун гўё Сирдарё ва Шероботдек чўлларда яратган узумзорларидан тортиб, балки, қўшни республикалардаги боғ-роғлар ҳам хотирлаб тургандай. Ахир булар у яратган навлардан дунёга келганда!

Кўп йиллик хизматлари учун "Меҳнат Қаҳрамони" унвони, "Эл-юрт ҳурмати" ордени билан тақдирланган Маҳмуд Мирзаев агар ҳаёт бўлганларида бугун 80 ёшга тўлар эдилар.

Бир таскин бор: бу инсоннинг эзгу ишларини, илмий изланишларини фарзандлар, шогирдлар давом эттирмоқда, у кишидан қолган боғ-роғларни парваришлашмоқда. У яратиб кетган илм боғи мевасидан ҳам ўшалар баҳраманд бўлаётирлар. Набиралар – навқирон авлод эса ҳозирча табиий боғлар бағрида шодон яйраб улғаймоқда. Бир кун келиб улар ҳам озод Ўзбекистонни боғ-роғларга буркаш ниятини дилга тугиб, катталар сафига қўшилишади, иншооллоҳ.

Тоҳир МУҲАММАД

БОШҚОТИРМА

ЭНИГА: 7.Ўтмишда бирор кимсанинг ерида ёлланиб ишлаган деҳқон. 8.Самарқанд вилоятидаги туман. 10.Ўзбекистонда етиштирилган хўраки майзбоп узум нави. 13.Йирик мевасидан ёғ ва сут олинадиган жануб пальмаси. 14.Ипак қурти маҳсули. 15.Фарғона вилоятидаги чинорлари билан танилган маскан. 16.Дарахтзор. 20.Қовун нави. 21.Умрибоқий дарахт. 25.Паҳта, жун кабиларни савалаш анжоми. 27.Кўп йиллик илдизпояли ўтлар туркуми. 28.Ўзбекистон ва Тожикистон ҳудудидаги тизма.

БЎЙИГА: 1.Андижон вилоятидаги шаҳар. 3.Йирткич ов қуши. 4.Сабзи нави. 6.Ғарбий Африкада тарқалган маймун. 9.Ўсимлик тури. 11.Таъми нордон хўл мева. 12.Тамаки таркибидаги модда. 17.Кўк гулли ёввойи ўт. 18.Ниҳол. 19.Қурак оёқли балиқхўр парранда. 22.Рангли металл. 23 Йил фаслларидан бири.

ЁЙЛАР БЎЙИЧА: 2.Балиқ овлаш қуроли. 5.Сершут, зотли сигир. 24.Данаги олиб қуритилган ўрик. 26.Кундалик зарур маҳсулотлар билан савдо қилувчи дўкондор.

РАҚАМЛИ ХОНАДАН СОАТ МИЛИ БЎЙИЧА: 29.Чорвачиликнинг мўйна етиштириш соҳаси.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

27 ИЮЛДА БЕРИЛГАН БОШҚОТИРМА ЖАВОБЛАРИ:

1.Косон. 2.Нома. 3.Арча. 4.Анор, 5.Расад. 6.Дўл. 7.Ловия. 8.Янтоқ. 9.Қоқи. 10.Исириқ. 11.Қўрғон. 12.Накд. 13.Долчин. 14.Нотиқ. 15.Қўқон. 16.Новвос. 17.Сули. 18.Итбурун. 19.Новвот. 20.Таом. 21.Мум. 22.Мева. 23.Атир. 24.Рукн. 25.Норин. 26.Новда. 27.Ангиз. 28.Занг. 29.Гилос. 30.Сўта. 31.Асбоб. 32.Банк. 33.Кавш. 34.Шоти. 35.Имзо. 36.Овул. 37.Лўл.

СПОРТ ОЛАМИДА

ИККИНЧИ МАРОТАБА ЙИРИК ҒАЛАБА

Мамлакат Х миллий чемпионати олий лига жамоалари ўртасида бошланган иккинчи давра учрашувлари Наманганнинг "Навбаҳор" жамоасига омад келтирмоқда.

Чунки 19-турда ўз майдонида пешқадамликка даъвогарлардан бири Қаршининг "Насаф" жамоаси дарвозасига оз эмас, кўп эмас олтита тўп киритган наманганликлар ўтган кунги 20-тур учрашувида "Сурхон" жамоасини яна йирик 7:1 ҳисобида мағлубиятга учрата олишди ва муҳим уч очкони қўлга киритишди.

Ўтган йилги чемпион Тошкент вилоятининг "Дўстлик" жамоаси "Нефтчи"ни доғда қолдирганлигидан яна руҳланиб кетдими ушбу турда "Андижон" клубини ҳам 5:1 ҳисобида енга олди.

Фарғонанинг "Нефтчи" жамоаси сафарда ўйнаганлигига қарамай "Кимёгар" устидан 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди.

Тошкентнинг бош жамоаси "Пахтакор"нинг нотекис ўйин кўрсатаётганлиги ишқибозларни ранжитаётгани аниқ. Сабаби "Бухоро"ни 2:1 ҳисобида аввалги турда мағлубиятга учрата олган тошкентлик футболчилар бу сафар "Қизилқум"га ўз майдонларида 1:2 ҳисобида имконияти бой бериб қўйишди. Ушбу мағлубият пахтакорчиларга чемпионлик учун бўладиган курашда анча ноқулайлик туғдириши тайин. Яна ким билади дейсиз. Ахир футбол мўъжизавий ўйинлар сирасига киради.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: "Семурғ" - "Насаф" – 2:3, "Металлург" - "Бухоро" - 2:0, "Зарафшон" - "Сўғдиёна" – 3:0, "Турон" - "Самарқанд-Динамо" – 1:1.

Акбар ЙЎЛДОШЕВ

ВАКИЛЛАРИМИЗ ЖЧ-2002га ДАЪВОГАР

Волейбол бўйича республикамиз миллий терма жамоаси яқин кунларда Алматида бўлиб ўтадиган ЖЧ – 2002 саралаш баҳсларида иштирок этишади.

Унда ҳамюртларимиз Индонезия, Жанубий Корея ҳамда Қозоғистон терма жамоаларига қарши ўйинлар ўтказишади. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, терма жамоамизнинг асосий таркибида 6 нафар "Самтелеком", 4 нафар ЖТИСК ва 1 нафар "Автомобилчи" аъзоси бор. Мазкур мусобақалар 2002 йил Индонезияда ўтказиладиган жаҳон чемпионати иштирокчисини аниқлаб бериши керак.

ЛЕГИОНЕРЛАРИМИЗ ҲАҚИДА

Россия олий дивизионида ўтган ҳафта бўлиб ўтган 19-тур учрашувларида легионерларимиз фаолликни қўлдан бериб қўйишди.

"Локомотив" - "Динамо" ўйинида терма жамоамиз аъзоси В.Маминов жароҳат олганлиги туфайли майдонда бор-йўғи 26 дақиқагина тўп сура олди, холос. "Крилья Советов" - "Анжи" баҳсларида ҳам М.Қосимов ўз жамоасига етарли ёрдам бера олмади.

ЦСКА таркибида тўп сураётган ҳамюртимиз Давron Файзиевгина ўтган турни қониқарли якунлади. У ўз клубининг "Ротор" устидан қозонган ғалабасига муносиб ҳисса қўшишга эришди.

Олимжон ҲАЙИТОВ.

Утерянный диплом Э № 132388, рег. № 1928 выданный Саидовой Лутфие Ибрагимовне считать недействительным.

Утерянный диплом № 161920 рег. № 1529 выданный Темировой Дилафруз Салимовне считать недействительным.

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ "ПАХТА БАНК"

ўз акциядорлари ва мижозларини, бутун Ўзбекистон халқини яқинлашиб келаётган республикамиз Мустақиллигининг 10 йиллик тўйи билан табриклаб,

***жисмоний шахслар учун тақдим этувчига номинал қиймати* 1000, 5000 ва 10000 сўм *бўлган юқори даромадли омонат депозит сертификатларини таклиф этади. Ушбу омонат депозит сертификатлари бўйича* 3 ойлик муддатга йиллик 40 фоиз ҳамда 6 ойлик муддатга йиллик 42 фоиз ҳисобидан ҳар ойда даромад тўланади.**

Омонат депозит сертификатлардан оладиган даромадингиз ҳукумат қарори билан солиқдан озод этилганини маълум қиламиз!

Сиз ушбу омонат депозит сертификатларини шу йилнинг 1 августидан бошлаб "Пахта Банк"нинг исталган филиалидан сотиб олишингиз ҳамда маблағингизни ишончли ва юқори даромадли манбага айлантиришингиз мумкин.

***Тўлиқ маълумот олиш учун "Пахта Банк"нинг ўзингизга қулай бўлган ҳудудий бўлимларига ҳамда қуйидаги телефонлар орқали Марказий бинога мурожаат этинг.* Телефонлар: 78-10-94; 173-25-51.**

"ПАХТА БАНК" – ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Саид АҲМАД, Туроб ХОЛТОЕВ, Азимжон АЮПОВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Искандар ҚАЛАНДАРОВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Икромхон НАЖМИДДИНОВ, Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Шамсиддин ЭСОНБОЕВ.

МУАССИСЛАР:
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, "Ўздонмаҳсулот" корпорацияси, "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" компанияси, "Ўзпахтасаноат", "Ўзбекипаги", Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмалари, Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси

Телефонлар:
Қабулхона - 133-09-93 - 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, котибият — 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар— 136-56-30 (факс).

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-519-58; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-33-553-59; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган, Фарғона - 8-369-22-652-10; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-640-80; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

«Шарқ» нашриёт матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Газетамиздан мақолалар кўчириб босилганда «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин.
Навбатчи: А.ЖЎРАЕВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2000 йил 8 августда №00006-рақам билан рўйхатдан ўтказилган. | Буюртма Г— 2608, ҳажми 2 босма табоқ. | Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. | Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.00 | Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди | 1 2 3 3 4 6.